ललितपुर उपमहानगरपालिकाको आ.ब. २०७१।७२ को
सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन

२०७२ कार्तिक

<u>प्रस्तुत गरिएको कार्यालय</u>

ललितपुर उपमहानगरपालिकाको कार्यालय
पुल्चोक, ललितपुर

<u>प्रस्तुतकर्ता</u>

स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान

नगर विकास प्रशिक्षण केन्द्र

पोखरा

विषय सूची

१. पृष्ठभूमि १

२. सामाजिक परीक्षणको उद्देश्य, २

३. सामाजिक परीक्षण विधि २

४. अध्ययनको सिमा ५

५. वृहत छलफल कार्यक्रम ६

६. स्थानीय निकाय र विषयगत कार्यालय/गैर सरकारी संस्थाको विवरण

(स्थानीय निकाय सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०६७, अनुसूची २ र ३ संग सम्बन्धित) १३

७. सामजिक परीक्षणवाट देखिएका सवल पक्षहरु २६

८. सामजिक परीक्षणवाट देखिएका चुनौती था कमिकमजोरीहरु २७

९. सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गर्न स्थानीय निकायले चाल्नु पर्ने कदमहरु वा सुझावहरु २८

अनुसूची १ उपस्थिति

अनुसूची २ सामाजिक परीक्षण कार्यक्रमको केही झलकहरु

१. पृष्ठभूमि

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा नियमावली २०५६ र स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ अनुसार स्थानीय निकायहरुलाई स्थानीय जनताका लागि आवश्यक सेवा सुविधाहरु व्यवस्थित र प्रभावकारी तरिकाबाट स्थानीय स्तरमा नै उपलब्ध गराउन सक्ने अधिकार दिइएको छ ।

नेपाल सरकारले स्थानीय निकायलाई दिने अनुदान लक्षित समुदायहरुको समग्र विकासको लागि केन्द्रीत गर्न विशेष जोड दिदै आएको छ । यसकोलागि विशेष बजेटको समेत व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय निकायको अनुदान रकममा पनि विगतका वर्षहरुमा क्रमस बृद्धि हुदै गइरहेको बर्तमान अबस्थामा यसले स्थानीय निकायलाई अझ जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाएको छ । जनतासंग प्रत्यक्ष नजिक रहेर सेवा प्रवाह गर्ने संस्था स्थानीय निकाय भएकोले स्थानीय निकायसंग जनताका इच्छा आकांछाहरु बढ्न ु स्वाभाविक हो । स्थानीय निकाय तथा स्थानीय सेवा प्रदायकको काम कारवाहीमा पारदर्शिता र सेवाग्राहीप्रति जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्न र शुसासन कायम गर्नका लागि नेपाल सरकारले विभिन्न नीतिहरु अवलम्बन गर्दै आएकोछ । स्थानीय स्तरमा भए गरिएको कामकारवाहीको जनताप्रति सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गर्नका लागि अवलम्बन गरिएका विभिन्न विधि मध्ये सामाजिक परीक्षण पनि एक हो ।

स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावलीको नियम २०१ को उपनियम (१) मा सामाजिक परीक्षण को व्यवस्था गरिएको छ । जस अनुसार "सामाजिक परीक्षण" लाई स्थानीय निकायको योजना, नीति, कार्यक्रम, आयोजना कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहले आर्थिक, सामाजिक विकासमा गरेको समग्र योगदानको लेखाजोखा, विश्लेषण र मूल्याङ्कन गर्ने कार्य भनिएको छ । यसरी सामाजिक परीक्षण कार्यलाई व्यवस्थित तरिकाले सम्पन्न गर्नका लागि नेपाल सरकारले स्थानीय निकाय सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०६७ कार्यान्वयनमा ल्याएको पनि लामो समय भइसकेको छ । यसका साथै स्थानीय निकाय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ मा समेत स्थानीय निकायहरुले सामाजिक परीक्षण गर्नुपर्ने व्यावस्था गरेको छ ।

स्थानीय निकाय (आर्थिक प्रशासन) नियमावली, २०६४ को नियम २०१ ले गरेको व्यवस्था अनुसार वर्षमा एक पटक स्थानीय निकायहरुले सामाजिक परीक्षण गर्नुपर्ने व्यावस्था गरेको छ र स्थानीय निकायको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनका सुचकमा सामाजिक परीक्षणलाई एउटा सूचकको रुपमा राखिएको छ । यसले गर्दा पनि स्थानीय निकायहरू जिविस, नगरपालिका र गा.वि.स.हरूले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको प्रथम चौमासिक भित्र सामाजिक परीक्षण गर्नु गराउनु अनिवार्य शर्त जस्तै बनेको छ ।

सामाजिक परीक्षणलाई अनुसन्धानात्मक ढंगबाट अध्ययन पश्चात् सम्पूर्ण सरोकारवाला सहितको समावेशी उपस्थितिमा प्रस्तुत गर्न आवश्यक पर्दछ । छलफलमा उठेका सवाल र जवाफलाई समेटी सामाजिक परीक्षकले अन्तिम प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यसलाई स्थानीय निकायको योजना तर्जुमाको विभिन्न चरणमा, सामाजिक तथा जनसंख्या समिति र परिषद्मा समेत पेश गर्नु पर्दछ । यसरी स्थानीय निकायबाट भएका कामहरूले सामाजिक उपलब्धि कति हासिल भए सोको विश्लेषणबाट प्रभाव सम्मको अवस्थाको आंकलन गर्न सामाजिक परीक्षण विधि निकै प्रभावकारी हुन्छ । सामाजिक परीक्षणको सैद्धान्तिक पक्षको अनुसरण सामाजिक परीक्षण कार्यविधिको महत्वपूर्ण पाटो भएकाले यसको सफल कार्यान्वयनवाट आफ्नो सामाजिक विकासको उत्तरदायित्व पूरा गर्नमा स्थानीय निकायलाई ठूलो टेवा पुऱ्याउन मद्दत गर्दछ ।

यसै परिप्रेक्षमा सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०६७ बमोजिम यस नगर विकास प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा द्वारा ललितपुर उपमहानगरपालीकाको आ.व.२०७१।७२ को सामाजिक परीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिबेदन प्रस्तुत गरिएको छ ।

२. सामाजिक परीक्षणको उद्देश्य,

स्थानीय निकाय (आर्थिक प्रशासन) नियमावली, २०६४ को नियम २०१ ले गरेको व्यवस्था अनुरूप ललितपुर उपमहानगरपालीकाको एक आर्थिक वर्षमा समग्र सामाजिक उत्तरदायित्व परीक्षण (लेखाजोखा) गर्नु यस सामाजिक परीक्षणको उद्देश्य हो । नगरपालीकालाई ऐन नियमले तोकेको सामाजिक जिम्मेवारी, नगरपालीकाको नीति,योजनाले र सोअनुसार संचालित कार्यक्रम, ल्याएको सामाजिक उपलब्धि र सामाजिक जिम्मेवारी बहन गर्न सक्ने संस्थागत क्षमता आदिको लेखाजोखा गर्नु यस परीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

३. सामाजिक परीक्षण विधि

सामाजिक परीक्षणलाई अनुसन्धानात्मक ढंगबाट देहायका विधिहरू प्रयोग गरीएको थियो ।

क) सन्दर्भ सामग्री समीक्षा र अध्ययन

यस अध्ययनको क्रममा विषयवस्तुहरुसंग सम्बन्धित सन्दर्भ सामग्रीहरु अध्ययन तथा अनुसंन्धान गरिएको थियो जसमध्ये मुख्य मुख्य विषयहरु निम्नानुसार रहेका छन् :

- स्थानीय निकाय सम्बन्धी ऐन, नियम, कार्यविधिहरू र निर्देशिकाहरू
- ललितपुर उपमहानगरपालीकाको योजना पुस्तिका, लक्ष्य, उद्देश्य
- आवधिक तथा वार्षिक योजना (विषयगत कार्यालयहरूको समेत)
- सामाजिक उपलब्धि, कार्य सम्पादन, परिणाम र प्रभाव सम्बन्धी अभिलेख तथा सूचना

- नागरिक बडापत्र
- वार्षिक प्रतिवेदनहरू, बुलेटिन
- बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट पुस्तीका आदि

ख) अन्तरवार्ता र समूह छलफल

ललितपुर उपमहानगरपालिकाको गत आ.ब.२०७१।७२ को सामाजिक परीक्षण गर्ने क्रममा ललितपुर उपमहानगरपालिकाका विषयगत महाशाखा, शाखाहरुका कर्मचारीहरुसंग अन्तरवार्ताका माध्यमबाट छलफल गरि आवश्यक जानकारी लिईएको थियो । यसै गरी नगरक्षेत्रका वडाहरु, महिला समूह तथा वडा स्तरीय जनस्वास्थ्य केन्द्र तथा विभिन्न विषयगत कार्यालयहरुमा गई कार्यालय प्रमुख तथा कर्मचारीहरुसंग छलफल गरिएको थियो । सूचना संकलन गर्ने क्रममा प्रत्यक्ष सम्पर्क गरीएका व्यक्तित्वहरुको नामावली यस प्रकार रहेको छ :

क्र.सं.	नाम थर	पद	कार्यालय
१.	श्री भरत मणी पाण्डे	कार्यकारी अधिकृत	ललितपुर उपमहानगरपालिका
२.	वावुराजा मर्हजन	प्रशासन महाशाखा	ललितपुर उपमहानगरपालिका
३.	श्री प्रवीण श्रेष्ठ	ईन्जिनियर	ललितपुर उपमहानगरपालिका
४.	श्री द्रोण प्रसाद कोईराला	नगर शासन विज्ञ	ललितपुर उपमहानगरपालिका
५.	श्री प्रेम बहादुर थापा	सामाजिक विकास अधिकृत	ललितपुर उपमहानगरपालिका
६.	विमल केशरी अमात्य	प्रमुख,शहरी स्वास्थय क्लीनीक	ललितपुर उपमहानगरपालिका
७.	खगेन्द्र वस्ती	प्रमुख, कानुन महाशाखा	ललितपुर उपमहानगरपालिका
८.	चन्द्र शोभा शाक्य	प्रमुख सम्पदा महाशाखा	
९.	श्री ईन्द्रबज्राचार्य	वडा सचिव	वडा नं. १३
१०.	श्री राजेश शाक्य	शाखा अधिकृत वडा सचिव	वडा नं. २०
११.	श्री दिपक काुइकेल	कार्यालय सहयोगी	,,
१२.	श्री सलोनी जोशी	सामाजिक परिचालक	,,
१३.	श्री विनोद न्यौपाने	हेष्थ असिस्टेन्ट	लपु उपमनपा, वार्ड नं. ३, नगरस्तरीय स्वास्थ्य केन्द्र
१४.	श्री सजनी खड्का	अनमी	लपु उपमनपा वार्ड नं. १७ नगरस्तरीय स्वास्थ्य केन्द्र
१५.	श्री जुनु थापा	सामाजिक परिचालक	वडा नं. १३
१६.	श्री शिव कुवर	कार्यालय सहयोगी	,,

फिल्ड अध्ययन

यस अध्ययन कार्यलाई अझ तथ्यपरक तथा वस्तुपरक बनाउनका लागि अध्ययन टोलीका सदस्यहरुद्धारा ललितपुर उपमहागनरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न नगरस्तरीय स्वास्थ्य केन्द्र, वातावरण तथा फोहोरमैला व्यबस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, महिला समूहहरुको स्थलगत अध्ययन पनि गरिएको थियो । उक्त निकायहरुमा गई सरोकारवालाहरुको प्रतिक्रिया तथा राय सुझावहरु संकलन गरिएको थियो । जस अनुसार तहाँको वस्तुस्थिति बुझ्ने, सम्पन्न गरिएका क्रियाकलापले स्थानीय जनसमुदायमा पारेको सकारात्मक प्रभाव,स्थानीय समुदाय तथा संस्थाले भोग्नु परेका समस्याहरु जस्ता विषयहरुमा छलफल गरिएको थियो ।

न्याढ महिला समूह, वाडं नं. १६, ललितपुर उपमहानगरपालिका

क्र.सं.	नाम थर	पद	कार्यालय
१.	श्री ज्ञानी बज्राचार्य	सदस्य	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
२.	श्री आशा शाक्य	सदस्य	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
३.	श्री लक्ष्मी बज्राचार्य	,,	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
४.	श्री छोरी बज्राचार्य	उपाध्यक्ष	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
५.	श्री ज्ञानीदेवी बज्राचार्य	सदस्य	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
६.	श्री पुण्य कुमारी शाक्य	,,	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
७.	श्री रुक्मणी शर्मा	,,	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
८.	श्री सरिता बज्राचार्य	सचिव	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
९.	श्री शर्मिला बज्राचार्य	सहकोषाध्यक्ष	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
१०	श्री लक्ष्मी बज्राचार्य	सदस्य	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
११	श्री रमिता शाक्य	,,	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
१२	श्री सुनिता बज्राचार्य	,,	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६
१३	श्री धनमाया शाक्य	,,	न्याढ महिला समूह लपु उपमनपा, वार्ड नं. १६

नत्वा मिसा पुच : महिला समूह, वाडं नं. २०, ललितपुर उपमहानगरपालिका

क्र.सं.	नाम थर	पद	कार्यालय
१.	श्री सजनी महर्जन	अध्यक्ष	नत्व मिसा पुच
२.	श्री सपना महर्जन	कोषाध्यक्ष	नत्व मिसा पुच
३	श्री सरिता महर्जन	सचिव	नत्व मिसा पुच
४	श्री रीता महर्जन	सह कोषाध्यक्ष	नत्व मिसा पुच
५	श्री कृष्ण माया महर्जन	सदस्य	नत्व मिसा पुच
६	श्री लक्ष्मी महर्जन	सहसचिव	नत्व मिसा पुच
७	श्री प्रेममाया महर्जन	उपाध्यक्ष	नत्व मिसा पुच
८	श्री विणा महर्जन	सदस्य	नत्व मिसा पुच

९.	श्री सन्तु महर्जन	सदस्य	नत्व मिसा पुच

ग) प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुति तथा छलफल

ललितपुर उपमहानगरपालिका,सम्बन्धित संघसंस्थाहरु,सरोकारवालाहरु तथा फिल्डवाट आवश्यक सूचनाहरु संकलन गरी सोही बमोजिम अध्ययन टोलीद्धारा प्रारम्भिक प्रतिबेदन तयार गरिएको थियो । उक्त प्रारम्भिक प्रतिबेदनमाथि छलफल गर्न ललितपुर उपमहानगरपालिका मा विभिन्न राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, नागरिक समाजका अगुवा, महिला समूह, बाल क्लबका प्रतिनिधि, उपभोक्ता समूहका प्रतिनिधिहरुका बीचमा प्रस्तुती तथा छलफल गरिएको थियो । उक्त छलफलमा देहाय अनुसारको शीर्षकमा केन्द्रीकृत रही छलफलको लागि प्रस्तुत गरिएको थियो :

- सामाजिक परीक्षणका निष्कर्षहरू
- सामाजिक परीक्षणले औंल्याएका सवालहरू
- सवालहरूको प्राथमिकीकरण
- यी सवालहरूलाई सम्बोधन गर्ने प्रतिबद्धता (समय सीमा सहित)
- सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदनले समेट्न नसकेका विषयवस्तु
- सुझावहरू

घ) प्रतिवेदन तयारी

प्रारम्भिक प्रतिवेदनको प्रस्तुति तथा छलफलमा उठेका सुझावहरु र अध्ययनको क्रममा देखिएका सबल पक्ष,सामाजिक क्षेत्रमा आएका परिवर्तनहरु,चुनौती तथा कमी कमजोरीहरु, आगामी दिनमा सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गर्न उपमहानगरपालीकाले चाल्नु पर्ने कदमहरु वा सुझावहरु समावेश गरी सामकजीक परिक्षणको प्रतिवेदन तयार गरिएको छ । सरोकारवाला संघसंस्था र ललितपुर उपमहानगरपालिकाको वार्षिक लक्ष्य, नीति तथा योजनाहरुलाई समेत यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

४. अध्ययनको सीमा

यस अध्ययनमा उपमहानगरपालिका तथा स्थानीय विषयगत कार्यालयले गतआवमा गरेका मुख्य मख्य कार्य तथा त्यासका उपलब्धिलहरु र भएका प्रयासहरुलाई समावेश गरिएको छ । यसमा विशेष गरेर कार्यविधिले जोड दिए अनुसार उपमहानगरपालिकाले सामाजिक क्षेत्रमा गरेको मुख्य मख्य कार्य तथा त्यासका उपलब्धिलहरु र उपमहानगरपालिकाको सामाजिक उत्तरदायित्व वहन गर्ने क्षमता लाई आधार मानी विष्लेषण गरिएको छ । बजेट तथा समयको अपर्याप्तताले सम्पूर्ण नगरक्षेत्रका आयोजनाहरुको स्थलगत अध्ययन तथा सरोकारवालाहरु संग धेरै भन्दा धेरै छलफल

गर्न सकिएको छैन । स्थानीय निकाय सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०६७ को व्यवस्था अनुसार कार्यविधिको अनुसूची २ र ३ बमोजिमको विवरणलाई यस प्रतिवेदनको मुख्य अंगको रुपमा समावेश गरिएको छ ।

५. वृहत छलफल कार्यक्रम

ललितपुर उपमहानगरपालिकाको आ.ब. २०७१।७२ को सामाजिक परीक्षणको क्रममा विभिन्न शाखा, सरोकारवालाहरुसंग छलफल तथा उपमहानगरपालिकाको बजेट, नीति, योजनाहरुको अध्ययन गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन तयार गरिएको थियो । उक्त प्रतिबेदनमाथि छलफल तथा आवश्यक सुझाव संकलन गर्नका लागि मिति : २०७२।७।२९ गते ललितपुर उपमहानगरपालिका कार्यालय ललितपुरको सभाहलमा दिउसो १:०० बजे देखि बृहत भेलाको आयोजना गरिएको थियो

उक्त कार्यक्रममा कार्यकारी अधिकृत ,राजनैतिक दलका प्रतिनिधि,ललितपुर उपमहानगरपालिकाका कर्मचारी, महाशाखा प्रमुख एवं प्रतिनिधि, सरोकारवाला, उपभोक्ताका प्रतिनिधि (नागरिक समाज, प्रमुख करदाता, पूर्व जनप्रतिनिधि, पिछडिएका वर्ग, बालबालिका, महिला प्रतिनिधि, स्थानीय गैसस, नागरिक बडा मञ्च तथा सामुदायिक संस्था, बुद्धिजीवी, प्रत्यक्ष उपभोक्ताका प्रतिनिधि, तथा पत्रकारहरु गरी करिब ११५ जनाको उपस्थिति रहेको थियो । उपस्थित महानुभावहरुको विवरण अनुसुचि १ मा उल्लेख गरिएको छ ।

कार्यक्रममा सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्ने परामर्शदाता नगर विकास प्रशिक्षण केन्द्रका तर्फबाट स्थानीय निकाय सामाजिक परीक्षण कार्यविधि बमोजिम तयार गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको थियो । प्रतिवेदनको प्रस्तुति पश्चात खुला छलफल आयोजना गरिएकोमा प्रतिवेदन उपर विभिन्न महानुभावहरुले जिज्ञासा राख्नु भएको थियो । जिज्ञासा उपर परामर्शदाताका तर्फबाट श्री हरिकृष्ण कोइराला र ललितपुर उपमहानगरपालिकाका तर्फबाट कार्यकारी अधिकृत श्री भरत मणि पाण्डेले प्रष्ट पार्नु भएको थियो । सहभागीहरुबाट उठाइएका जिज्ञासाहरुको सारांश र सहभागीहरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छ

वृहत छलफल कार्यक्रमको संक्षिप्त विवरण

स्थान : ललितपुर उपमहानगरपालिका कार्यालयको शभाकक्ष मिति : **२०७०।७।२९**

अध्यक्ष : श्री भरत मणी पाण्डे, कार्यकारी अधिकृत

उपस्थित सहभागी : राजनैतिक दलका नगर संयन्त्रका प्रतिनिधीहरु, वडा नागरीक मंचका पदाधिकारीहरु उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, नागरि समाज महिला तथा अपाङ्ग समाजका पदाधिकारीहरु ,मानवअधिकारकर्मी, पत्रकार, विभिन्नसंघ संस्थाका पदाधिकारी, विषयगत कार्यालयका प्रतिनिधिहरु, महिला तथा वालक्लवका पदाधिकारीहरु तथा उपमहानगरपालीकाका महाशाखा प्रमुखहरु, शाखा प्रमुखहरु तथा कर्मचारीहरु

स्वागत मन्तव्य : श्री भरत मणी पाण्डे, कार्यकारी अधिकृत

प्रस्तुतीकरण : श्री हरिकृष्ण कोइराला, निर्देशक, नगर विकास प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा

टिपोटकर्ता : श्री ऋषिराम खनाल, सहजकर्ता

कार्यक्रम संचालक : श्री दुर्गा बहादुर थापा सामाजीक विकास अधिकृत

श्री हरिकृष्ण कोइराला

प्रारम्भीक प्रतिवेदन प्रस्तुती पश्चात श्री हरिकृष्ण कोइरालाले सामाजीक परिक्षणको क्रममा यो प्रारम्भिक प्रतिवेदन भएकोले यो पुर्ण नभएको र आवश्यक सुझाव लिनका लागि यो भेला गरिएको हो । यहांहरुले खुल्ला दिलले आफ्ना सुझाबहरु राखिदिनुहुन अनुरोध गर्दै भेलावाट प्राप्त सुझाहरुलाई मध्यनजगर गरेर अन्तिम प्रतिवेदन तयारी गर्ने प्रतिवद्धता समेत व्याक्त गर्नु भएको थियो ।

छलफलका क्रममा भाग लिने व्यक्तिहरुको नाम तथा उहांहरुका भनाई तथा सुझावहरु

१. श्री प्रभात मान श्रेष्ठ :

कार्यक्रम आयोजकहरुले प्रस्तुत गर्ने विषयबस्तुहरु तथा सामग्रीहरुको प्रतिहरु कार्यक्रम शुरु हुनु अगाबै उपलव्ध गराएको भए ज्यादै राम्रो हुने साथै आगामी दिनदेखी लेख्ने कलम तथा कपि पनि राख्नु पर्ने विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

२. सानुकाजी मर्हजन : अध्यक्ष,वडा नागरीक मंच

टोल बस्ती वडा स्तरबाट योजना छनोटको समयमा योजना छनोट गरेर पठाउदां पछि नपा बाट योजना काटेर नपारिदिएको गुनासो गर्दै श्री मर्हजनले वडा नागरीक मंचलाई उपेक्षा गरिएको, आवश्यक सुचना जानकारी नदिइएको, भुकम्प गएपछि पिडितहरुलाई नागरीक मंच र नगरपालीका मिलेर केहि सहयोग र राहतका कार्यक्रम गरौ भन्दा नगरपालीकाले नटेरेकोमा दुख व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

३. श्री थरिन्दर मर्हजन : संयोजक, वडा नागरीक मंच वडा नं ७

अहिले सम्म पनि भुकम्प पिडित लाई राहत वितरण भएन यो के भएको हो भन्ने प्रश्न गर्दै उहांले भुकम्पमा परि करिव ४०० जनाको क्षति भएकोमा जम्मा ७५ जनाको मात्र नाम आएको, राहत वितरण कहिले हुन्छ भनेर वडामा आफुहरुलाई सोध्ने तर आफु थाहा नहूदा नाजवाफ भएको विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

४. श्री राजेश मर्हजन : संयोजक, वडा नागरीक मंच वडा नं २२

ललितपुर जेठो नगरपालीका भएपनि विकास हुन नसकेको, वडाहरु सुधार हुन नसकेकोमा कहानेर कमजोरी भएको हो सबै मिलेर खोज्नु पर्ने, अब हरेक वडाको अलग अलग प्रोफाइल तयार गर्नु पर्ने, योजना बद्ध रुपमा जानु पर्ने, सांस्कृतिक सम्पदामा बडि फोकस गर्नु पर्ने, पुल्चोक देखि पुर्वका सम्पदामा मात्र ध्यान दिइएको बर्तमान अबश्थामा अब अन्यत्रका सम्पदामा पनि ध्यान दिनुपर्ने भन्दै उहाले पहिले पहिले योजनाहरु छुट्टै आउने गरेकोमा अहिले दलित जनजातीहरुको योजना एकिकृत रुपमा आउने गरेको कारण अप्ठेरो भएको विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

५.श्री दिपक डंगोल : संयोजक, वडा नागरीक मंच वडा नं २६

हामी २६ नं वडा बासीहरु गाविसबाट एकै चोटी उपमहानगरपालीकामा पुगेको हुंदा व्यबहारमा कठिनाइ भएको, गाविस बाट नगरपालीका भएपछि सिफारिस लिन सारै कठिनाइ भएको, सानो कामको लागी पनि नगरपालीका आउनु पर्ने भएकाले झन असजिलो भएको, जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्न सके राम्रो हुने तथा वडा भेला गरेर सबैलाई सेवा लिने दिने विषयमा चेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

६. श्री देव राज लामिछाने : संयोजक, वडा नागरीक मंच वडा नं २४

ललितपुर ऐतिहासीक तथा सांस्कृतिक नगरपालीका भए पनि नमुना विकास कार्यक्रम ल्याउन नसकेको, गाविस बाट नगरपालीकामा प्रवेश गर्दा छलफल नगरीएको, नगरपालीका विस्तार गर्दा जनसंख्याको मात्र आधार लिइएको पुर्वाधारमा ध्यान नदिइएको, वडा स्तरमा कर्मचारी थपेर सेवा दिने भनिएको तर त्यसो हुन नसकेको, कुरा भन्दा कार्यान्वयनमा ध्यान दिएमा राम्रो हुने विषयहरु उठाउनु भएको थियो ।

७. श्री शारदा रिमाल : सदस्य, वडा नागरीक मंच वडा नं १३

भरखर वडा नागरीक मंच गठन भएको थियो काम के हो थाहा नहुदै भुकम्प आयो । त्यस पछि राहतका कार्यहरु गर्ने भन्दा राजनैतिक दल एकतिर वडा नागरीक मंच अर्कोतिर भएर केहि कार्य हुन नसकेको, लाजमर्दो अबस्था सृजना भएको गुनासो गर्दै नगरपालीका बाट सबै काम नराम्रा मात्र भएका छैनन राम्रा काम पनि भएका छन तर त्यसलाई प्रचार गर्न जानिएको छैन, वडा स्वयमं सेविकाहरुको समस्या चर्को छ बरु केहि इन्सेन्टीभ दिएर विदा गरे राम्रो हुने थियो

नगरपालीकाले उनिहरुको सेवाको ग्यारेन्टी गर्न कोसिस गरोस वा केहि सुविधा दिएर विदा गरेका राम्रो हुने विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

८.निर्मल श्रेष्ठ : उपाध्यक्ष, अपाङ्ग नगर समन्वय समिति

नगरपालीका बाट प्रवाह हुने सेवा सुविधा तथा बनाइने योजनाहरु सके सम्म अपाङ्ग मैत्रि हुन र हामी जस्ता अपाङ्ग हरुलाई पनि ध्यान दिएर कार्यक्रम हरु ल्याउन नगरपालीका संग अनुरोध छ भन्नु भएको थियो ।

९.श्री सुनिल मर्हजन : नगरवासी

विगतका बर्षहरु भन्दा यस पालीको सामाजीक परिक्षण प्रारम्भीक प्रतिवेदनमा नगरपालीकाको बस्तुस्थिती झल्केको, सामाजीक जिम्मेवारी निर्वाह गर्न नगरपालीका चुकेको, कार्यक्रमहरु गरिन्छन तर त्यस पछि समिक्षा गर्ने प्रचलन नरहेको, भएका कार्यक्रमहरुको पनि उपलब्धीहरु सार्वजनीक गर्न नसकिएको, आयोजनाहरुमा जनसहभागीता जुटाउने कार्य ज्यादै कठिन र दयनिय हुदै गएको, नगरपालीका बाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तर नभएको, आन्तरीक महाशाखा तथा शाखाहरुको समन्वय नहुदां सेवाग्राहीले सेवा पाउन कठिन भइ नगरपालीका अस्तव्यस्त अबस्थामा पुगेको, अपाङ्गको लागी नया कार्यक्रम नआएको, भौतिक पुर्वाधार राम्रो नभएको, कार्यक्रमहरु हरेक बर्ष एउटै खालको भएको, कार्य सम्पादनमा दक्ष जनशक्ति अभाव देखिएको, संस्थागन विकास हुन नसकेकोले सबैले अब यी विषयहरुमा गम्भीर भएर काम गर्नु पर्ने विचार व्यक्त गर्नु भयो ।

१०. श्री ज्ञानेन्द्र शाक्य : सदस्य, वडा नागरीक मंच वडा नं १८

सबै वडामा वडा नागरीक मंच गठन भएकोमा राम्रो काम भएको अब यसको क्षमता अभिबृदिमा लाग्यो भने र यसलाई प्रभावकारी ढंगबाट संचालन गर्न सक्यो भने सफल हुनेभएकाले क्षमता विकास, दक्षता विकासमा ध्यान दिनु पर्ने,जनप्रतिनिधि विहिन अबश्थामा कर्मचारीहरुबाट सेवा प्रवाहमा ध्यान नदिएको, नगरपालीकामा सेवा लिन उत्साह लिएर आएका जनता निराश भएर फर्कनु पर्ने अबस्था छ । जनमैत्री शुसासन व्यबहारमा उर्तानु पर्ने विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

११. श्री मन्दीरा श्रेष्ठ : त्रिपद्म माध्यामिक विद्यालय

नगरपालीकाको छेउमै रहेको हाम्रो विद्यालयमा अध्ययनको बातावरणमा फोहोरले ठुलो असर गरेको छ । नगरपालीकाले बाहिर फोहोर हुदां ध्यान नदिएकाले वरपर दुर्गन्ध छ । तर्सथ स्कुल

वरपर फोहोर फाल्न नगरपालीकाले पुर्ण रोक लगाउनु पर्दछ । विद्यालय र वरपर बालमैत्री वातावरण होस भन्नु भएको थियो ।

१२. श्री नरेश श्रेष्ठ : नगर सभापति, रा.प्र.पार्टी, नेपाल

नगरपालीकाको सामाजीक परिक्षणको इतिहासमा यस पटको प्रारम्भीक प्रतिवेदन ज्यादै यर्थाथपरक र राम्रो रहेको, नगरपालीकाको कमि कमजोरीहरु सबै देखाउन सफल भएकोमा प्रस्तुतकर्ता तथा नगरपालीका दुबैलाई बधाइ तथा धन्यबाद भन्दै उहांले अब यहां उठेका विषयहरुलाई र औल्याइएका कमी कमजोरीलाई सुधार गर्ने र कार्यान्वयमा लैजाने जिम्मा कार्यकारी अधिकृतको भएकाले त्यसमा लाग्न अनुरोध गर्नु भएको थियो । यस्तै नगरको विकासको लागी राजश्व बृद्धि गर्नु पर्ने र यसका लागी राजश्व अनुसंन्धान कार्य गर्न नगर भित्रका व्यबस्थापन अध्यापन गराउने कलेजका विर्धाथीहरुलाई अनुसंन्धानको कार्यको जिम्मेवारी दिनु बेस हुने विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

१३. श्री केदार श्रेष्ठ : अध्यक्ष, क्षस समाज

नगरपालीका नगरवासीको हो, निर्वाचित जनप्रतिनिधि नहुंदा नहुनु पर्ने काम भइरहेको र हुनु पर्ने काम नभइ रहेको अबस्था अहिले छ । अब चुनाव भएपछि सुधार हुने अपेक्षा राखेका छौ, सुधारीएर आएको सामाजीक प्रशिक्षणको प्रस्तुति तथा प्रतिवेदन सुनेर खुसि लाग्यो, हरेक परियोजनाको सामाजीक परिक्षण हुनु पर्ने, नगरलाई कहा पुराउने भन्ने सोचको विकास गर्नु पर्ने, सडक बत्तिको कमि छ, नगरपालीका त अहिले ठुलो भद्रगोल भएको गांउ जस्तो छ यस बाट मुत्त हुन रणनितिक योजना बनाउनु पर्ने विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

१४. श्री चन्द्र मर्हजन : दलिय नगर प्रतिनिधि संघिय समाजवादी फोरम नेपाल

अघिल्लो बर्ष भन्दा राम्रो प्रतिवेदन पेश भएकोमा खुसी व्यक्त गर्दछु । नगरबासीको समस्यालाई यो प्रतिवेदनले पुर्ण संबोधन गरेकाले यस प्रतिवेदनको कार्यान्वयनको प्रतिवद्धता आउनु पर्ने, दुरगामी विषयहरु प्रतिवेदनमा आएका छन यसलाई मनन र कार्यान्वयनमा लानु पर्ने, उत्पादन आय आर्जनका कार्यमा ध्यान दिनु पर्ने, हावादारीमा नगर चल्दैन लक्षित वर्गमा लगानी गरी उत्पादन बढाउनु पर्ने, उत्पादनको वजार व्यबस्था गर्नु पर्ने, महिला समुदायले गरेका उत्पादन सरकारले विक्रि वितरणको जिम्मा लिनु पर्ने, सामाजीक जिवनमा परिवर्तन गर्नु पर्दछ, कला संस्कृतिको विकासमा ध्यान दिनु पर्ने, नगरपालीकाका कर्मचारीहरुले भक्तपुर बाट पाठ सिके हुन्छ पर्यटनको विकास कसरी गर्ने भनेर हामी पछाडी परेका छौ अब केहि गर्न अग्रसर हुनु पर्ने विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

१५. श्री राम प्रसाद भट्ट : नेकपा माले

विभिन्न क्षेत्रबाट प्राप्त भएका सुझावहरु राम्रा छन् नगरपालीकाले अब कार्यान्वयनमा लैजानु पर्ने, ग्वार्को भन्दा वाहिर पनि नगरपालीकाले हेर्नु पर्ने ,राजनैतिक दलबाट नगरबासीको अपेक्षा रहेको तर हाल दलहरुसंग नगर संचालनमा केहि भुमिका नभएको, समन्वय समितिले काम गर्न कठिनाई उत्पन्न भएको भन्दै उहांले वडा नागरीक मंचको भुमिका बढाउनु पर्ने, वडा नागरीक मंचमा दलका मान्छे बस्नु नहुने सबैभन्दा जेठो नगरपालीका विकासमा कान्छो भएकोमा दुःख व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

१६. केशव खड्का नगर अध्यक्ष राष्टिय प्रजातन्त्र पार्टी

यहां उठेका विषयहरु कार्यान्वयनमा आवस, सबै पक्ष मिलेर नगरपालीकालाई सुन्दर बनाउनु पर्ने विचार व्यक्त गर्दै उहांले अबको खाचो प्रतिवद्धताका साथ काम गर्नु रहेको भन्नु भएको थियो ।

१७. श्री गोपाल मर्हजन नेकपा एमाले

नगरपालीकाको कार्यसम्पादनको यथार्थ बस्तु स्थिति चित्रण गरिदिएकोमा सामाजीक परिक्षण कार्य गर्ने नगर विकास प्रशिक्षण केन्द्रलाई धन्यबाद भन्दै उहांले पत्राचार गर्दा कार्यक्रम समेत राखेर गर्न, सबैले ससाना कुराहरु उठाउनुभएको छ प्रत्येक वडामा जनचेतना कार्यक्रम अगाडी बढाउनु पर्ने, भोलिको कार्यक्रम अहिले नै प्रष्ट हुनु पर्ने, मिडियामा र प्रचार प्रसारमा जानु पर्ने, राम्रा काम वा नराम्रा जे भएका छन स्पष्ट मिडियामा आउनु पर्ने, आज उठेका सबै कुराहरु पुरा गर्ने दायित्व विज्ञ कर्मचारीहरुको काधंमा आएको भन्दै सबै कर्मचारीहरु मिलेर काम गर्नुस, मेहनत गर्नुस सफल हुने कुरा तपाईहरुकै हातमा रहेको छ भन्नु भएको थियो ।

१८. भरत लाल न्यह्यो नगर सभापति, नेपाली कांग्रेस

प्रस्तुतिकरणमा धेरै कुराहरु आएको भएपनि नगरपालीकाबाट जनताको अपेक्षा अनुसार सेवा प्रबाह हुन नसकेकोमा क्षामा याचना गर्दै उहांले दलिय संयन्त्रको नाताले आफु पनि जिम्मेवार रहेको तर अधिकार केहि नभएको, भनेको कसैले नसुन्ने, नगरपालीकाको व्यबहार खत्तम रहेकाले हाकिम देखि सबै कर्मचारीहरुको ध्यानाकर्षण गर्नु भएको थियो । यस्तै योजनाहरु अंशबंडा भएका छन्, साधन श्रोत अभाव छ, कर्मचारीहरुको क्षमता अभिबृद्धि गर्नु पर्ने,भुकम्प

पिडितको समस्या हाल सम्म पनि संबोधन हुन नसकोको, मंसिर १० गते सम्म पुरा होस, नगरबासीलाई हाल समस्यै समस्या रहेको,सुपथ मुल्य पसल बढाउनु पर्ने, संघ संस्थालाई समन्वय गरेर अगाडी बढ्मा राम्रो हुने, छलफल अगाबै सामग्री उपलव्ध गराउनु पर्ने आगामी सालदेखी भन्दै उहांले उपभोक्ता समिति अहिले ठुलो समस्याको रुपमा रहेको विचार व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

छलफलका क्रममा उठाइएका विषयहरु माथी उपमहानगरपालीकाको प्रतिवद्धता तथा जवाफ भरत मणि पांडे, कार्यकारी अधिकृत

यस सामाजीक परिक्षणको प्रारम्भीक प्रतिवेदन छलफलको कार्यक्रममा अध्यक्षको आसनबाट आफ्नो मन्तव्य तथा उठाइएका विषयहरुको जवाफ दिने क्रममा कर्यक्रमको अध्यक्षता गरिरहनु भएका कार्यकारी अधिकृतले नगरपालीकाका कमजोरीहरु संबोधन गरिने, निति र कार्यक्रम व्यबस्थीत गरिने, निति अनुसार कार्यक्रम आउने, लक्षित बर्गका कार्यक्रमहरु बास्तवीक कहां पुराउने प्रतिवद्धता जनाउदै उहांले पौषको परिषद अगाबै वडा तहमा नै व्यापक छलफल गरिने, पठाएको रकम भन्दा बढीको योजना प्रस्ताब तथा माग भएर आएको हुनाले काट्नु परेको, अब देखि योजनाको प्राथमिकिकरण गरिने, वडा कार्यालयहरुलाई अधिकार प्रत्यायोजन गरी सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउने, आन्तरीक आय ज्यादै कम देखिएकाले आगामी परिषदबाट करको दायरा बढाइने, संगठनात्मक संरचना पुनराअबलोकन गरिने, सेवा गुणस्तरीय बनाउने तयारी भइरहेको, शाखा समन्वय नभएको गुनासो आएकाले यसमा आफु गंभीर भएर लाग्ने, समयमा नै योजना सम्पन्न गराउने, ३० वटै वडालाई अब इन्डीकेटर बनाई कार्यप्रगती जांच गरिने, वडा सचिवलाई बडि जिम्मेवार बनाइने, उपभोत्ता समितिले काम नगरे नगरपालीकाले नै गर्ने, सामाजीक सुरक्षा भत्ता सेवाग्राहीको व्यक्तिगत खातामा नै सिधै जम्मा हुने व्याबस्था गर्न लागिएको, सार्वजनिक उत्तरदायित्वमा सचेत रहेको, सकारात्मक काम पनि भएका छन तर प्रसारमा छैनन, काम गर्नेको गल्ती हुने भन्दै श्री पाण्डेले भुकम्प पिडितका कुरामा आफु लज्जित रहेको, सुचना अधिकारी तोकिएको, NGO डेस्क स्थापना भएको, सामाजीक विकास शाखालाई प्रभावकारी बनाइने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्नु भएको थियो । दातृ निकाय मैत्रि बातावरण बनाइने, भएका प्रोजेक्टहरु राम्रो संग नचलेको बर्तमान अबस्थामा पुननिर्माणमा सबैको ध्यान जानु पर्ने, फोहोरको व्यबस्थापनमा निजि क्षेत्रको समेत संम्लग्नता आबश्यक रहेको, नया थपिएका वडामा फोहोर व्यबस्थापन लगाएतका कार्यक्रमहरु लैजानु जरुरी रहेको भन्दै कार्यकारी अधिकृत तथा कार्यक्रमका अध्यक्षले हामी सेवा पहिले दिने अनिमात्र पछि करको

कुरा गर्नेछौ भन्ने प्रतिबद्धता सबैका सामु जाहेर गदै कार्यक्रम समापन भएको जानकारी गराउनु भएको थियो ।

६. स्थानीय निकाय र विषयगत कार्यालय/गैर सरकारी संस्थाको विवरण (स्थानीय निकाय सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०६७, अनुसूची २ र ३ संग सम्बन्धित)

१.स्थानीय निकाय (ललितपुर उपमहानगरपालिका) को परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

प्रशासनिक हिसाबले ललितपुर उप-महानगरपालिका (ल.उ.म.न.पा.) भनेर चिनिने ललितपुर (पाटन वा यल) काठमाडौं उपत्यकाका तीनवटा ऐतिहासिक, प्राचीन नगर मध्येको एक हो जसको लिखित ईतिहास नै २३०० वर्ष पुरानो छ । "ललित कला" को शहरका रुपमा परिचित यस शहरको हस्तकला (मूर्तिकला, शिल्पकला, चित्रकला) विश्वमै प्रशंसित छ । अनुपम वास्तुकलाको नमूनाको रुपमा रहेका कृष्णमन्दिर लगायत थुप्रै मठमन्दिर, सुन्दरीचोक, मल्लकालिन दरबार, विशिष्ट चोक प्रणाली (Courtyard system), बहाःबही, परम्परागत नेवारी शैलीका धरहरु यहाँका अमूल्य धरोहर हुन् । ऐतिहासिक मंगलबजारमा अवस्थित दरबार क्षेत्र विश्व सम्पदाको रुपमा सूचिकृत रहेको छ । लिच्छवी कालमा निर्मित ढुङ्गेधाराबाट आज पर्यन्त पानी आउनुले ईतिहास कालमै यो नगर कत्तिको वैभवशाली थियो भन्ने बुझ्न गाह्रो छैन । लिच्छवी कालको मात्र नभई किराँत काल समेतका मन्दिर र संरचना आज पनि यहाँ देख्न सकिन्छ । मूर्त सम्पदा मात्र नभई अमूर्त सम्पदामा पनि कसै भन्दा दोश्रो नरहेको यस नगरका रैथाने नेवार जातिले आफ्नो संस्कृति र रीतिरिवाजलाई जोगाई राखेका छन् ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति एवं राजनैतिक सिमाना

काठमाडौं उपत्यकाको दक्षिण-पश्चिम भागमा पर्ने यो शहर नेपालको राजधानी काठमाण्डौंको केन्द्रबिन्दुबाट दक्षिणतर्फ करिब ५ किलोमिटरको दूरीमा अवस्थित छ । काठमाण्डौंसँग भौगोलिक र राजनीतिक मात्र नभई सामाजिक र बस्ती विकासको हिसाबले पनि आवद्ध रहेकोले यस शहर र काठमाण्डौंलाई संयुक्त रुपमा वृहत काठमाण्डौं (Greater Kathmandu) पनि भन्ने गरिन्छ । हुन पनि फरक जिल्ला र शहर भएर पनि शहरी योजनाको परिप्रेक्ष्यमा काठमाडौं र ललितपुरलाई व्यवहारिक रूपमा अलग गर्न गाह्रो पर्दछ । १५४३.१५ हेक्टर क्षेत्रफलमा फैलिएको ल.उ.म.न.पा. नेपालको सबैभन्दा जेठो नगरपालिकाको रुपमा पनि परिचित छ ।

नेपालको मानचित्रमा ललितपुर उपमहानगरपालिकाको फैलावट २७.३९ देखि२७.४१ उत्तरी अक्षांश र ८५०.१८ देखि८५.२१ पूर्वी देशान्तरसम्म रहेको छ। यस नगर समुन्द्र सतहदेखि १२८० मिटरसम्मको उचाईमा रहेको छ।

यस नगरको पूर्वमा तत्कालीन इमाडोल गा.वि.स. र हरिसिद्धि गा.वि.स. , पश्चिममा कीर्तिपुर नगरपालिका र काठमाडौं महानगरपालिका , उत्तरमा काठमाडौं महानगरपालिका ,दक्षिणमा तत्कालीन सैंबु गा.वि.स., सुनाकोठी गा.वि.स. र धापाखेल गा.वि.स. पर्दछन् । यस नगरको क्षेत्रफल १५.४६ वर्ग किलोमिटर रहेको छ। सबै भन्दा ठूलो वडा १५ नं. (२.४३ वर्ग किलोमिटर) र सबैभन्दा सानो वडा २१ नं. (०.०९ वर्ग किलोमिटर) रहेको छ। यस नगरलाई हाल ३० वडामा विभाजन गरिएको छ।

१.३ जलवायु :

यस नगरको औषत तापक्रम अधिकतम ३२° सेन्टिग्रेड देखि न्युनतम २° सेन्टिग्रेड रहेको छ। यस नगरको वार्षिक वर्षा सरदर १२३२.६ मि.मि. रहेको छ।

१.४ जनसंख्या स्थिति :

वि.सं. २०६८ सालको जनगणना बमोजिम ल.उ.म.न.पा.को कूल जनसंख्या २२०,८०२ रहेको छ । यस अनुसारनसंख्याको हिसाबले यो शहर काठमाण्डौं महानगरपालिका (९७५,४५३) र पोखरा उ.म.न.पा. (२५५,४६५)पछिको देशको तेश्रो ठूलो शहर हो । विगतका दुई जनगणनामा ल.उ.म.न.पा.भन्दा बिराटनगर उ.म.न.पा. ठुलोर पोखरा उ.म.न.पा. सानो थियो भने अहिले पोखरा उ.म.न.पा. ठुलो र बिराटनगर उ.म.न.पा. सानो हुन जाँदा.उ.म.न.पा.को दर्जा तेश्रोको तेश्रो नै कायम रहन गएको छ । तर जनघनत्वको हिसाबले भने ल.उ.म.न.पा. (१४३.०९ व्यक्ति प्रति हेक्टर) काठमाण्डौं महानगरपालिका (१९२.११ व्यक्ति प्रति हेक्टर) पछिको सबैभन्दा घना शहर हो । हालसालै यस नगरमा गाभीन आएका गाविसहरुको तथ्याङ्कहरु समावेश गरी उपमहानगरपालीकाले नया स्थिति सार्वजनिक गर्न बाकी नै रहेको छ।

१.५ परिवार संख्या :

वि.सं. २०६८ सालको जनगणना बमोजिम कूल परिवार संख्या ५४,५८१ रहेको छ जस अनुसार विगत दश वर्षमा १९ हजार ६ सयकोहाराहारीमा परिवार थपिएको देखिन्छ । परिवारको सदस्य संख्या घट्ने क्रम जारी छ । ३ दशक अघि एकपरिवारमा औषतमा ६.५ जना सम्म हुने गरेकोमा अहिले ४ जनामा झरेको पाइन्छ ।आधुनिकीकरणका साथै संयुक्त परिवार (joint family) बाट एकल परिवार (nuclear family) मा हुने रुपान्तरणयस शहरमा पनि देख्न पाइन्छ । हालसालै यस नगरमा गाभीन आएका गाविसहरुको तथ्याङ्कहरु समावेश गरी उपमहानगरपालीकाले नया स्थिति सार्वजनिक गर्न बाकी नै रहेको छ।

१.६ लैंगिक अनुपात :

वि.सं. २०६८ सालको जनगणना बमोजिम ल.उ.म.न.पा.को जम्मा जनसंख्या मध्ये पुरुष रमहिलाको अनुपात क्रमशः ५१.५% र ४८.५% देखिन्छ । अर्को शब्दमा, हरेक १ सय महिलाको अनुपातमा पुरुषको संख्या ६ जनाले बढी छ ।

१.७ बसपार्कको अवस्था :

ललितपुर उप-महानगरपालिकामा दुइवटा बस पार्कहरू छन् र यसको अतिरिक्त धेरै टेम्पोर माइक्रोबस लगायत स-साना अन्य पार्क बिसौनीहरू पनि छन् । यातायातलाई सुचारु राख्न विभिन्न बसबिसौनीहरु पनि निर्माण भएका छन् । यस्ता पार्कहरू सःशुल्क र निःशुल्क व्यवस्था गरिएका छन् ।

१.८ शैक्षिक स्थिति

शिक्षा तथा साक्षरताको अवस्था : वि.सं. २०६८ सालको जनगणना अनुसार नेपालको साक्षरता ५४.०% र कूल शहरी क्षेत्रको साक्षरता ७१.५०% रहेकोछ । यसको तुलनामा लउमनपा साक्षारतामा अगाडि (८०.९%) देखिन्छ । लैगिक साक्षरता अनूपातमा पुरुषसाक्षारता ५६.६% र महिला साक्षारता ४३.४% रहेको छ । देशको महिला साक्षारता ४३.०% र शहरी महिलाकोसाक्षारता ६१.६% रहेको दृष्टिगत गर्दा लउमनपाको महिला साक्षारता (७१.७२%) अगाडि नै रहेको देखिन्छ । एस.एल.सी.र सो भन्दा माथि अध्ययन गरेको जनसंख्या ३९ प्रतिशत र १५ प्रतिशत स्नातक भन्दा माथि रहेको देखिन्छ । पुरुषको अनुपातमा महिला उच्च शिक्षामा पछि परेको देखिन्छ ।

१.९ धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरु

काठमाडौं उपत्यका अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन स्थलको रूपमा परिचित छ । ल.उ.म.न.पा. उपत्यका र नेपालकै साँस्कृतिक पर्यटन स्थलको प्रमुख स्थल मध्ये एक हो । त्यसमा पनि पाटन दरवारका संरक्षित स्मारक क्षेत्र मुख्य हुन् । स्मारक क्षेत्रमा चोकहरू मठमन्दिरहरु वहाल र विहारहरू, धुङ्गेधार र सत्तल पाटीहरू हुन् ।फलस्वरुप पाटन -ललितपुर आफ्नो कला कौशल र कलाकारिताको लागि बहुचर्चित छ । अरनिको जस्तोचर्चित तथा अन्य महन कलाकारहरुको जन्म थलो हो । दोश्रो शब्दमा भनने हो भने पाटन नेपाली कलाकृतिकोराजधानी नै मान्न सकिन्छ । यूनेस्कोबाट पाटन दरबार इस्क्वायर, काठमाडौं उपत्यकाको सातौ विश्वसम्पदाको सूचिमा परेको छ । लउमनपा अन्तराट्रिय क्षेत्रमा प्रतिष्ठित भैसके तापनी ललितपुरमा पर्यटक स्थलवस्तुत दरवार क्षेत्रमा मात्र सीमित रहेको छ ।

२.स्थानीय निकायको प्राथमिकता तथा लक्षहरू

२.१ दुरदृष्टि

प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाहरु जगेर्ना गर्दै नागरिकलाई एक स्वस्थ्य, समृद्ध, जनमुखी, सांस्कृतिक एवं पर्यटकीय नगर

२.२ लक्ष्य

ललितपुर नगर : स्वस्थ्य, समुन्नत, साँस्कृतिक शहर

२.३ नपाको मुख्य मुख्य प्राथमिकता तथा नीतिहरु

- सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अनुरुप योजना छनौट प्रकृयालाई वस्तुगत र प्रभावकारी वनाउने ।
- जनसहभागितामुलक कार्यक्रमहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने (५०% नपा ५०% जनसहभागिता पहिलो वर्गीकरण, ६०% न पा र ४०% जनसहभागिता दोस्रो वर्गीकरण)
- करको दायरा फराकिलो बनाइ राजस्व वृद्धि गर्ने र करमा नसमेटीएका करदाताहरु लाई करको दायरामा ल्याउने ।
- नपालाई वातावरणमैत्री शहर वनाउने (नक्शा पास निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र लिदा कम्तीमा दुई रुख जमिनमा वा ठूला गमलामा ५ होचा रुख रोप्ने, सेफटीट्टयांकी निर्माण अनिवार्य)
- बागमती सरसफाई अभियानलाई निरन्तरता दिने ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यमा नीजि एवं गैर सरकारी क्षेत्रका संघ संस्थासंग सहकार्य गर्ने
- प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि तथा वृत्ति विकास गर्ने ।
- वडा कार्यालयबाट प्रवाह गरिने सेवालाई थप प्रभावकारी वनाउनका लागि वडामा क्रमश अधिकृत स्तरको कर्मचारीको व्यवस्था गर्दै लैजाने ।
- जनसहभागितामा आधारीत नगरको सम्पदा तथा सस्कृतिको संरक्षण तथा प्रर्वदन गर्ने ।
- स्वस्थ्य पर्यटनको लागि दिर्घकालीन रणनीति तर्जुमा गर्ने र पर्यटन सूचना केन्द्रलाई थप व्यवस्थित गर्दै लैजाने ।
- महिला तथा नगर क्षेत्रका आदिवासी जनजाति मुस्लिम दलित पिछडिएका वर्गको उत्थान एवं आर्थिक रुपमा सवल एवं सक्षम बनाई आत्म निर्भर तर्फ उन्मुख गराउन आवस्यक कार्यक्रमहरु तर्जुमा गर्ने
- विकास निर्माणमा महिलाहरुको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।

- बालमैत्री स्थानीय शासनको कार्यन्वयनमा जोड दिने ।
- नगर स्वयं सेवीकाहरुलाई जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरुमा परिचालन गर्ने ।
- नगरबासीलाई आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलव्ध गराउने ।
- मातृ शिशु स्वास्थ्य क्लिनिक लाई स्तरउन्नती गर्ने ।
- जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयसंग समन्वय गरी स्वास्थ्य सम्वन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

३. गत वर्ष (आ.ब. २०७१/०७२) को मूख्य मूख्य उपलव्धिहरु

(क) नगरपालिकाले कार्यान्वयन गरेका कार्यक्रम तथा सेवाहरु वाट भएका उपलव्धिहरु

१ लक्षित वर्ग कार्यक्रम तर्फ

– बालबालिका तर्फ ६५७७ जना, महिला तर्फ ७८२ जना, र दलित तथा आदिवासी जनजाति, अपांग तर्फ २५०० जना गरि जम्मा ९८५९ जनाले विभिन्न कार्यक्रमहरुबाट लाभान्वित भई उनीहरुको आथिर्क तथा सामाजीक विकास एवं चेतना अभिवृद्विमा सहयोग पुगेको ।

गत वर्ष को लक्षित समुहका मुख्य मुख्य कार्यक्रम हरु निम्न अनुसार रहेका छन ।

– हिज्जे,सडक नाटक,निवन्ध,हाजीर जवाफ,खेलकुद वालश्रम न्युनिकरण ,वाल अधिकार, वाल व्यावहार, सिलाइ कटाई, केश श्रृगार,मोवाईल मर्मत, नेतृत्व विकास,जेण्डर,लेखा तालीम,, लोक सेवा तयारी , विभिन्न चेतनामुलक तथा आय आर्जन कार्यक्रम आदि ।

२ सामाजिक परिचालन तफ

नगरपालिकाले सामाजिक परिचालन मार्फत समाजको रुपान्तरणका लागि निम्न अनुसार वडा नागरिक मञ्च, नागरिक सचेतना केन्द र स्थानीय सेवा प्रदायक संस्थाहरु गठन गरि तिनिहरुमार्फत विभिन्न कार्यक्रम र सेवा सञ्चालन गरि महिला तथा नगर क्षेत्रका आदिवासी जनजाति मुस्लिम दलित पिछडिएका वर्गको उत्थान एवं आर्थिक तथा सामाजीक रुपमा रुपमा सक्षम बनाई आत्म निर्भर तर्फ उन्मुख गराउन सहयोग पुराएको ।

– वडा नागरिक मञ्च गठन : ३० वटा

(वडा नागरिक मञ्चमा : महिला २५७, पुरुष ३४३ सदस्य रहेको)

- नागरिक सचेतना केन्द्र : ३० वटा
- स्थानीय सेवा प्रदायक संस्था : ३ वटा

३ वातावरण तथा सरसफाई

वातावरण तथा सरसफाई क्षेत्रमा भएका मुख्य मुख्य उपलव्धिहरु निम्न अनुसार रहेका छन ।

- फोहरलाई स्रोतमानै अर्थात घर घरमै कुहिने र नकुहिने गरी वर्गीकरण गर्ने कार्यको शुरुवात गरिएको (वडा नं १६ र २२) ।
- घरमा निस्केको फोहरलाई कम्पोष्ट मल वनाउन सहुलियत मुल्यमा कम्पोष्ट विन वितरण गरी घरघरवाटनै फोहरमैला व्यावस्थापन कार्यको शुरुवात गरको । (गत वर्षमा ४५० वितरण र हाल सम्म ४२७५) ।
- नीजि क्षेत्र संग सहकार्य गरी कुपण्डोल देखी जावालाखेल सम्मको मुल सडकमा हरियाली प्रर्वद्रन गर्ने कार्य गरेको ।
- कौशी खेतीको प्रर्वद्धन गरेको ।
- सार्वजनिक पार्कहरु निर्माण गरि हरियाली पर्वदन गरेको ।
- स्थानीय स्तरका समुदायसंगको सहकार्यमा सार्वजनिक स्थलहरुको संरक्षण गरिएको ।

४ नगरपालीका बाट प्रदान गरिएका विभिन्न सेवाहरु

नगरपालिकाले गत आवमा निम्न अनुसारका विभिन्न सेवाहरु प्रदान गरी नगरवासीहरु लावन्वित भएका छन ।

- विभिन्न प्रकारका सिफारीस सेवाहरु ४१८८ जना
- घटना दर्ता ५०५०

५ सामाजिक सुरक्षा

गत आवमा नगरवासीहरुले निम्न अनुसार नगरपालिका वाट सामाजीक सुरक्षा तथा उपचार खर्च वापत आर्थिक रुपमा लावन्वित भएका छन जसवाट उनहिरुको जिविकोपार्जनमा सहयोग पुग्नुको साथै समाजमा सम्मानपुर्ण जिवन विताउन सहज भएको पाईन्छ

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण ६७४१ जना

— उपचार खर्च ४२३४ जना

६ स्वास्थ्य सेवाहरु

नगरवासीहरुले शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक तथा अन्य कार्यक्रमहरु मार्फत निम्न अनुसार आधारभुत स्वास्थ्य सेवाहरुवाट लाभान्वित भएका थिए जसवाट नगरवासीहरुमा आधारभुत स्वास्थ्य सेवाहरुको पहुंच र उनीहरको स्वास्थ्य स्थितिमा समेत सुधार भएको पाइन्छ।।

— भिटामिन ए २६००९ जना लाभान्वित

— स्वास्थ्य शिविर २६५८४ जना लाभान्वित

— स्वास्थ्य जनचेतना ३४८८ जना लाभान्वित

— पोषण कार्यक्रम १००७३ जना लाभान्वित

— स्वास्थ घुम्ति शिविर ५६९ जना लाभान्वित

— शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक १९३०० जना लाभान्वित

— गर्भवती सेवा २५० जना लाभान्वित

उल्लेखित सेवाहरु बाट बढी लाभान्वित हुनेमा महिला तथा वालवालिकाहरु रहेको पाइन्छ।

७ भौतिक निर्माण तर्फ

गत आवमा थप भौतिक तथा पुर्वाधारको निर्माण वाट नगरवासीहरुले निम्न अनुसारको सार्वजनिक सेवावाट लाभन्वित भएका छन।

— ग्राभेल सडक ०.०४ कि मि (७१५० लाभान्वित)

— कालो पत्रे सडक १.७०६ कि मि (१८२०० लाभान्वित)

— सडक मर्मत सम्भार ०.१२७ कि मि (३४७० लाभान्वित)

— खानेपानी योजना २ वटा (५०३३ लाभान्वित)

८ अन्य

- भौतिक संरचनाको लागि E-biding को शुरवात भएको ।
- वडा स्तरमा विभिन्न विवाद न्युनिकरण तथा मेलमिलाप संवन्धी तालीम सञ्चालन गरी वडा स्तरमा विवादको आफै मेलमिलाप गर्न सक्ने वातावरणको शुरुवात भएको र १२० जना लाई प्रमाण पत्र समेत दिइ स्थानीय स्तरमा सहजकर्ता तयार भएको ।
- वडा नं २१ लाई वालश्रम मुक्त क्षेत्र घोषणा गरिएको ।
- नगरको संस्कृति संरक्षण तथा प्रवदनको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेको जस्तै परम्परागत वाजा,बांसुरी ,लिपिकक्षा,विभिन्न जात्राहरुको प्रर्वदन आदी

.(ख) नीतिगत विश्लेषण

बिषय	नीति	कार्यान्वयनको अवस्था			
		भएको	आंसिक रुपमा भएको	नभएको	
१. महिला	• महिलालाई आर्थिक रुपमा सवल एवं सक्षम बनाई आत्म निर्भर तर्फ उन्मुख गराउने • विकास निर्माणमा महिलाहरुको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने	✓	✓		
२. वालवालिकाहरु					
	• बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यन्वयन गर्ने ।		✓		
	३. दलित वर्ग, आदिवासी/जनजाति				
	• नगर क्षेत्रका आदिवासी जनजाति मुस्लिम दलित पिछडिएका वर्गको उत्थान गर्ने ।		✓		
	४.स्वास्थ्य				
	• नगर स्वयं सेवीकाहरुलाई जनचेतना मुलक कार्यक्रममा परिचालन गर्ने • नगरबासीलाई आधारभुत गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलव्ध गराउने • मातृ शिशु स्वास्थ्य क्लिनिक लाई स्तरउन्नती गर्ने • जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयसंग समन्वय गरी स्वास्थ्य संवन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने	✓	✓ ✓ ✓		
	५. जनसहभागिता				
	• सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अनुरुप योजना छनौट प्रकृयालाई वस्तुगत र प्रभावकारी वनाउने । • जनसहभागितामुलक कार्यक्रम ५०% नपा ५०% जनसहभागिता पहिलो वर्गीकरण, ६०% न पा र ४०%		✓		

बिषय	नीति	कार्यान्वयनको अवस्था			
		भएको	आंसिक रुपमा भएको	नभएको	
	जनसहभागिता दोस्रो वर्गीकरण				
	६.संस्कृति तथा पर्यटन				
	• स्वस्थ्य पर्यटनको लागि रणनीति तर्जुमा गर्ने		✓		
	• पर्यटन सूचना केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्ने । • जनसहभागितामा आधारीत नगरको सम्पदा तथा सस्कृतिको संरक्षण ।		✓ ✓		
	७.वातावरण तथा सरसफाई				
	• वातावरणमैत्री शहर (नक्शा पास निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र लिदा कम्तीमा दुई रुख जमिनमा वा ठूला गमलामा ५ होचा रुख रोप्ने, सेफटीटयांक निर्माण • बागमती सरसफाई अभियान निरनतर दिने । • फोहोरमैला व्यवस्थापनमा नीजि एवं गैर सरकारी क्षेत्रका संघ संस्थासंग सहकार्य गर्ने	✓ ✓	✓		
	• करको दायरा फराकिलो बनाइ राजस्व वृद्धि गर्ने			✓	
	८. संगठन				
	• प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि कर्मचारीहरुको क्षमता तथा वृत्ति विकास गर्ने । • वडा कार्यालयबाट प्रवाह गरिने सेवालाई थप प्रभावकारी वनाउनका लागि वडामा क्रमश अधिकृत स्तरको कर्मचारीको व्यवस्था गर्दै लैजाने ।		✓	✓	

५.सामाजिक जिम्मेवारी र कार्य सम्पादनको लेखाजोखा

क.सामाजिक जिम्मेवारी बहन

सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	यस वर्षको अवस्था आ.व.०७१।७२	प्रयास	उपलब्धि
१.स्वास्थ्य			
नगर स्तरिय स्वास्थय क्लिनीक सेवामा पहुंच	१९,३०० जना	चार वटा नगर स्तरीय स्वास्थ क्लिनीक सेवा	नगरबासी हरुले सेवा सुविधा लिइरहेका
खोप तथा भिटामिन ए कार्यक्रम	२६,००९ जना	जनचेतना कार्यक्रमहरु संचालन गरीएको	वाल मृत्युदरमा उल्लेख्य कमी आएको तथा वाल स्वास्थ्य प्रति स्थानीय वासीहरुको चेतनामा वृद्धि भएकोले वाल निरोगिता वढेको
गर्ववती परिक्षण	२५० जना		गर्भवती महिलाहरूले गर्भ जाँच गराएको तथ्यांक देखिन्छ । यसका अतिरिक्त कतिपय गर्भवति महिलाहरूले निजी स्वास्थ्य संस्थामा समेत गर्भजाँच गराउने गरेको पाइन्छ
पोषण कार्यक्रम	१०,०७३ जना	शहरी स्वास्थ्य क्लिनीक मार्फत जनचेतना /प्रसार प्रसार	बालवालीकाको शारीरिक तथा मानसिक स्वास्थमा राम्रो प्रभाव परेको
स्वास्थ्य घुम्ती शिविर संचालन	५६९	नपाबाट सुचनाहरु गरिएको तथा प्रचार प्रसार गरीएको	स्वास्थ्य सेवा थप नागरीकमा पुगेको
स्वास्थ्य जनचेतना कार्यक्रम	३,४८८	पोष्टर हरु वितरण गोष्ठी तथा प्रसार प्रसार	मानवीय स्वास्थ्यको विविध पक्षबारे जनचेतनामा बृद्धि भएको
२.शिक्षा			
वालवालीका लक्षित कार्यक्रम (चेतनामुलक,हाजीरीजवाफ, नाटक, निवन्ध, वालअधिकार सम्बन्धी गोष्ठी)	६५७७ जना	नगरपालीकाबाट विद्यालयहरु संग समन्वय गरी उत्प्रेरित गराइएको	वालवालीकामा चेतना अभिबृद्धि हुनुका साथै सर्वाङ्गीन विकासमा सहयोग पुगेको तथा नपा प्रति अपनत्व समेत बृद्धि भएको
३.वातावरण सरसफाइ			
फोहोर वर्गीकरण	वडा नं १६ र २२ मा कार्यान्वयन	नगरपालीकाबाट जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन,	फोहर मैलाहरु श्रोतमा नै वर्गीकरण हुदां फोहर मैला उत्पादनमा कमी भइ बातावारण

		कम्पोष्ट विन वितरण तथा प्रशिक्षण कार्यक्रम	संरक्षणमा सहयोग
कौशि खेति प्रर्वद्धन		शहरी क्षेत्रमा जग्गा नहुनेहरुलाई कौशि खेति गरी ससना तरकारी फलाउन सकिने बारेका सामग्रीहरुको प्रसार प्रचार तथा श्रव्यदृष्य	घरघरमा तरकारी खेती भइ परनिर्भरतामा कमी आउनुका साथै फोहोरलाई कम्पोष्ट मल बनाउदा बातावरण संरक्षणमा समेत उपयोगी भएको ।
हरियाली प्रर्वधन	कुपण्डोल देखि जावलाखेल सम्म	निजि क्षेत्रसंग सहकार्यको लागी नपाबाट समन्वय तथा प्रयास	स्वच्छ बातावरण बनाउन सहयोग पुग्नुका साथै निजि क्षेत्र संगको सहकार्यको राम्रो सुरुवात भएको
सार्वजनीक स्थलको संरक्षण		नगरपालीकाबाट सार्वजनीक क्षेत्र पहिचान तथा समुदायहरुसंग अर्न्तक्रिया तथा छलफल	सार्वजनीक सम्पत्तिको संरक्षण तथा स्थानीय समुदायको अपनत्वको भावनामा बृद्धि हुनुका साथै विपदको समयमा आश्रयस्थल बनेको ।
४.सांस्कृति संरक्षण तथा प्रर्बधन			
परम्परागत बाजा लिपि कक्षा तथा विभिन्न जात्राहरुको प्रर्वधन		परम्परागत संस्कृतिको खोजी गरी स्थानीय वासिन्दा,क्लबहरु संग समन्वय,छलफल गरिएको	स्थानीय धर्म संस्कृति तथा कलाको संरक्षण भइ पर्यटन सेवामा सुधार भएको
५.खानेपानी तथा सरसफाइ			
खानेपानी योजना कार्यान्वयन	२ वटाबाट ५०३३ जना	समुदाय संग मिलेर खानेपानी योजना निर्माण गर्ने वातावारण तयार तथा ढल तथा सरसफाइमा चेतना बढाइ सहभागीता बृद्धि गर्ने प्रयास गरेको	खानेपानी उपलब्ध भइ थप जनसंख्या लाभान्वति हुनुका साथै वातावरण तथा सरसफाइमा समेत राम्रो भएको ।
६.जनचेतना तथा गरिवि निवारण			
बालश्राम उन्मुलन	वडा नं २१ बालश्रम मुक्त क्षेत्र घोषणा	नगरपालीकाबाट पोष्टर टास्ने, घर होटल का संचालकहरुलाई जनजागरण अभियान, क्षेत्र पहिचान, अबस्था अध्ययन आदी	बालश्रमिक कम हुन गइ वालवालीकाको श्रम शोषणमा कमी आएको
सिपमुलक/आयआर्जन	७८८२	महिलाहरुलाई सम्बन्धीत	सिपमुलक तालीमबाट सिकेको

तालीम		क्षेत्रमा गई उत्प्रेरित गराउने, छलफल गर्ने, आवश्यकता पहिचान गर्ने	ज्ञान प्रयोग गरी आय आर्जनमा बृद्धि भएको तथा रोजगारीको बाटो पनि भएको ।
चेतनामुलक कार्यक्रम		नगरक्षेत्रमा रहेका दलित, आदिवासी, अपाङ्ग तथा जनजाती हरु संग छलफल तथा अर्न्तक्रिया	राज्यको मुलप्रवाहमा आउनका लागी सहयोग पुग्नुका साथै नगरपालीका प्रति अपनत्वको भावनामा अभिबृद्धि भएको
७.सामाजीक परिचालन			
विभिन्न समुह गठन	नागरीक सचेतना केन्द्र ३०, वडा नागरीक मंच ३०, स्थानीय सेवा प्रदायक संस्था ३	वडा तथा बस्ती स्तरमा गई समुह गठनका लागी अनुरोध, छलफल, फाइदाका बारेमा जानकारी गराउने कार्य भएको	सामाजीक रुपान्तरणमा सहयोग पुग्नुका साथै नगरपालीकाका कार्यक्रमहरु संचालन तथा प्रसार प्रसार, योजना तर्जुमा जस्ता कार्यमा सहजता आएको

संस्थागत क्षमता

जनशक्ति विवरण

क्र.सं.	विवरण	दरवन्दी संख्या
१	**कुल दरवन्दी**	**४७५**
२	**स्थायी**	**३७०**
३	**सेवा करार**	**१९**
४	**रिक्त पद संख्या**	**४३**
जम्मा संख्या		**४७५**
दमकलमा कार्यरत कर्मचारी संख्या		**५**

क्र.स.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	अधिकृत स्तर	४१ (महिला : ७ पुरुष : ३४	
२.	सहायक स्तर	१९४(महिला ७ पुरुष : १५७)	
३.	कार्यालय सहयोगी	४२ (महिला ४२ पुरुष : ३५)	
४.	मेत्तर	१५२(महिला ९७ पुरुष : ५५)	
५.	जम्मा	४२९ (महिला : १४८, पुरुष :२८१)	

७. सामजिक परीक्षणवाट देखिएका सवल पक्षहरु

- नगरवासीहरुलाई नगर स्वास्थ्य क्लिनिक मार्फत आधाभुत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिरहेको र केही नगर स्तरीय स्वास्थ्य केन्द्रमा विज्ञ चिकित्सकहरु समेत रहेको ।
- निजि क्षेत्रसंग सहकार्य गरी नगरलाई हरीयाली बनाउने कार्यको शुरुवात
- फोहर मैला व्यबस्थापनमा समुदाय तथा घरपरिवारलाई परिचालन गरिएको र यसवाट नगरको बातावरण स्वच्छ सफा वनाउन सहयोग पुगेको ।
- समुदायको पहलमा खुला तथा खाली स्थानको संरक्षण गर्ने कार्य भएको ।
- महिला समुहहरु क्रियाशिल रहेका तथा नगरपालीकाले तिसमुहहरुलाई टोल सुधार ,पुर्वाधार विकास, सीप विकास तथा रोजगार सिर्जन गर्ने कार्यमा परिचालन गर्ने गरेको ।
- घर नक्शा फाईललाई विधुतिय प्रणलीमा राख्न शुरुवात गरेको ।
- बालश्रमिकहरुको पहिचान गरिएको, केही बालश्रमिकहरुलाई परिवारसँग पुनर्मिलन गराउने कार्य भएको, तीनीहरुलाई विद्यालय शिक्षा दिलाएको र साथै बालश्रम मुक्त नगर घोषणा गर्ने तर्फ कार्य भइरहेको ।
- सामाजीक जिम्मेवारी वहनका गर्नका लागि समुदाय स्तरमा विभिन्न समिति तथा संस्थाहरु कृयाशिल रहेको ।
- सडक बत्ति तथा ढल सुधार गर्ने तर्फ नगरपालीकाले स्थानीय समुदायहरु संग सहकार्य गरी

कार्य अगाडी वढाएको ।

८. सामजिक परीक्षणवाट देखिएका चुनौती तथा कमिकमजोरीहरु

७.१ नीति , योजना तथा कार्यक्रम कार्यन्वयन संवन्धमा

- परिषद वाट पारित भएका धेरै जसो नीति तथा प्राथमिकताहरु कार्यान्वयनमा नआएको अर्थात पारित नीति र कार्यान्वयन विच Gap रहेको ।
- वडा स्तरवाट योजना छनौट गर्ने प्रकृयामा लक्षित समुहको न्युन सहभागिता रहेको र सहभागिता पनि अपेक्षित रुपमा प्रभावकारी हुन नसकेको ।
- नपाको समग्र योजना तर्जुमा प्रकृयामा कार्यविधिमा व्यावस्था भएअनुसार सवै लक्षित समुहलाई सहभागिता गराउन नसकिएको जस्तै वालवालिकाहरु ।
- वडा भेलावाट माग भई आएका योजनाहरुलाई प्राथमिकरण तथा छनौट गर्ने विधि र आधार पारदर्शी एवं वैज्ञानीक वनाउन नसकीएको ।
- वार्षिक योजना र आवधिक नगर योजना विच तादम्यता नरहेको अर्थात वार्षिक योजना तजुमा गर्दा आवधिक नगर योजनालाई मुख्य आधार नवानइएको ।
- धेरै जसो वार्षिक योजनाहरु समयमै सम्पन्न भई फरफारक तथा जांचपास नभएका ।
- योजनाको सार्वजनीक परिक्षण गर्दा योजनागत रुपमा कार्यविधिले तोकेको विधि र प्रक्या अपनाई गर्ने नगरेको ।

७.२ लक्षित समूह कार्यक्रम तजुमा तथा कार्यन्वयन संवन्धमा

- लक्षित समूहको लागि नीति तथा कार्यक्रमहरु तय गर्दा strategic needs भन्दा practical needs मा केन्दित गर्ने गरिएको अर्थात उनीहरको दिर्घकालीन सामाजीक हैसियत वढाउने ,समाजमा नेतृत्व विकास गर्ने तर्फ भन्दा स साना आय आर्जनका कार्यक्रम ,तालिम,तथा पुर्वाधार निर्माणमा मात्र सिमित गरिएको ।
- लक्षित समूहका कार्यक्रमहरु परम्परागत तथा एउटै प्रकारका रहेका र ति कार्यक्रम प्रत्येक वर्ष दोहरिने गरेको ।
- लक्षित समूहका लागि सञ्चालित कार्यक्रमहरु के कती उपलव्धीमुलक र प्रभावकारी भए लेखाजोखा नभएको ।
- लक्षित समूहलाई सामान्य र स्वाभाभिक रुपमा फाईदा हुने कार्यक्रमहरुलाई लक्षित समूहको कार्यक्रम अर्न्तरगत राखी सोहि अनुसार लक्षित समूहको वजेटलाई विनियोजन गर्ने गरिएको ।

७.३ सेवा प्रवाह , कार्यसम्पादन , सुशासन ,समनवय तथा अन्य

- नपावाट दिईने सार्वजर्नक सेवाहरुलाइ वडाबाट पनि दिन सक्ने गरी वडामा संस्थागत क्षमता

विकास गर्ने वार्षिक नीतिमा उललेख गरे पनि त्यास तर्फ ठोस पहल नगरीएको ।

- नपावाट दिईने सेवाहरु परम्परागत शैली र प्रविधिमा आधारीत रहेको र जनअपेक्षा अनुसार नया नया प्रविधि तर्फ उन्मुख भएको देखिदैन जस्तै e-governance, online service etc
- समयको माग र आवस्यकता अनुसार कर्मचारीहरुको क्षमता विकासका क्षेत्रहरु पहिचान हुन नसकेको ।
- नपाको संगठन स्वरुप तथा जनशक्ती व्यवस्थापन समयअनुसार परिमार्जन तथा अद्यावधिक हुन नसकेको ।
- नगरपालीकावाट सेवा प्रवाह गर्दा समयको माग र जनअपेक्षा अनुसार सेवाग्राही मैत्री वनाउन नसकिएको अर्थात त्यास तर्फ जनगुनासो वढिरहेको ।
- वडा कार्यालयहरु नगरपालिकामा निर्भर रहेको र कार्यालय सञ्चालनको लागि वडामा प्रयाप्त बजेट नहुदा जनअपेक्षा अनुसार सेवा प्रवाहमा कठिनाई ।
- विषयगत कार्यलय र नगरपालिका विच नगरक्षेत्रमा वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यन्वयनमा समन्वयको कमी रहेको ।
- नगरपालीकाको हालको मौजुदा कार्यकक्षको संरचना सेवाग्राही मैत्री र सहज नभएको ।

९. सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गर्न स्थानीय निकायले चाल्नु पर्ने कदमहरु वा सुझावहरु

९१ नीति ,योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यन्वयन सम्वन्धमा

- नगर परिषदवाट पारित भएका नीति तथा प्राथमिकताहरुको प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।
- आवधिक नगर योजनालाई मुल आधार मानी नपाको वार्षिक योजना तयार गर्नु पर्ने ।
- योजना तर्जुमा प्रकृयामा वडानागरीक मञ्चको भुमिका वढाउनु पर्ने र वडास्तर वाट माग भई आएका योजनाहरुको छनौट तथा प्राथमिकरण गर्दा पारदर्शी एवं वैज्ञानीक प्रकृया अपनाउनु पर्ने र परिषदवाट वार्षिक योजनामा पारित गर्दा वडास्तर वाट माग भई आएका योजनाहरुलाई वढि भन्दा वढि प्राथमिकता दिनु पर्ने ।
- नगरपालिकाको वार्षिक योजना तर्जुमा प्रकृयामा वालवालिकाहरुलाई पनि समावेश गर्नुपर्ने ।
- योजना कार्यन्वयनको गुणस्तर सुनिश्चत गर्न प्रभावकारी अनुगमन प्रणाली तयार गर्नु पर्ने ।
- पचास लाख रुपैया भन्दा बढी लागतका सवै आयोजनाहरु परिषद्वाट स्वीकृत गर्नु पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन गरेर मात्र स्वीकृत गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।

- योजनाको दिगोपनका लागि मर्मत सम्भार कोष खडा गरि आवस्यक रकम संकलन गर्दे जानु पर्ने ।
- नगरपालिकाको वार्षिक योजनाहरुको समयमा सम्पन्न गरि जांचपास तथा फरफारक गर्ने कार्यलाई कडाईका साथ लागु गर्नुपर्ने ।
- योजनाहरुको कार्यविधिले तोके वमोजिमको विधि र प्रकृयाअपनाई प्रत्येक योजनाको अलग अलग सार्वजनिक परिक्षण गर्नु पर्ने ।

९.२ लक्षित समूह कार्यक्रम तजुमा तथा कार्यन्वयन सम्वन्धमा

- लक्षित समूह कार्यक्रम छनौट गर्दा आय आर्जन, गरीवी निवारणमा तथा चेतनाको स्तर अभिवृदि गर्न प्रत्यक्ष सहयोग पुग्ने कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने र दिर्घकालीनका लागि practical needs भन्दा strategic needs मा केन्दित गर्नु पर्ने जस्तै लक्षित वर्गको सामाजीक हैसियतमा परिवर्तन ल्याउने, उनीहरुको नेतृत्व विकास हुने कार्यक्रमहरुमा जोड दिनु पर्ने)
- सबै जातजातिका आर्थिक एवम् सामाजिक रुपमा पिछडिएका वर्ग एवम् क्षेत्र र विपन्न वर्गका बालबालिकहरुलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने कार्यक्रमका लागि कार्यविधिले तोकेको प्रतिशत अनुसार बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने ।
- लक्षित समूह अन्तरगत सञ्चालीत कार्यक्रमहरु के कती उपलव्धीमुलक र प्रभावकारी रहे त्यसको follow up र लेखाजोखा गर्नुपर्ने ।
- लक्षित समूह कार्यक्रमहरु छनौट गर्दा Supply Driven भन्दा उनीहरुको Needs मा आधारीत हुनु पर्ने । (Supply Driven / Demand based)
- लक्षित समूहलाई आय आर्जनका तालिमहरु संगसगै वजार प्रर्वदनमा समेत सहयोग पुग्ने कार्यक्रम तय गरी कार्यन्वयन गर्नुपने

९.३ सेवा प्रवाह , कार्यसम्पादन तथा सुशासन सम्वन्धमा

- नगरपालिकाकावाट प्रदान गरिने सार्वजनिक सेवाहरुलाइ वडाबाट पनि दिन सक्ने गरी वडामा संस्थागत क्षमता विकास गर्ने तर्फ ठोस कार्ययोजना वनाउनुपर्ने ।
- सबै कर्मचारीहरुलाई लिखित रुपमा कार्य विवरण उपलव्ध गराई सो कार्य विवरणमा कर्मचारीको समेत सहमति रहेको सुनिश्चितता गराउनु पर्ने र सोको आधारमा कार्यसम्पादन मापन सूचक बनाइ कर्मचारीहरुको मूल्याङ्कन गर्ने परिपाटीको विकास गर्नु पर्ने र उत्कृष्ठ कर्मचारीलाई वार्षिक रुपमा पुरस्कृत गर्ने परिपाटीको शुरुवात गर्नुपर्ने ।
- नागरिक बडापत्रलाई समय सापेक्ष परिमार्जन र केहि अत्यावस्यक सेवाहरुको हकमा क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक बडापत्र लागु गर्नुपर्ने ।

- नगरपालिकाकाावाट दिईने सेवाहरुलाई जनअपेक्षा अनुसार नया नया प्रविधि मार्फत प्रदान गर्नका लागि आवस्यक पर्ने संस्थागत क्षमताको विकास गर्नुपर्ने जस्तै e (governance, online service etc आदी ।
- वडा कार्यालयहरुलाई कम्युटरकृत गरी छिटो छरितो सेवा प्रदान गर्नुपर्ने ।
- नपाको योजना तथा कार्यक्रम तय गर्दा र कार्यन्वयन गर्दा नगरपालिकाको शाखा,महाशाखा विच समन्वय वढाउनु पर्ने ।
- नगरपालीकाको सेवा प्रवाहलाई सेवाग्राही मैत्री र सहज वनाउन हालको मौजुदा कार्यकक्षको संरचनामा मा सुधार गर्नु पर्ने ।

९.४ अन्य विविध

- राजस्व संभाव्यता अध्ययनका आधारमा राजस्व प्रक्षेपण गर्नु पर्ने र करको दायारामा नआएका कर दाताहरुलाई करको दायरामा ल्याउनु पर्ने ।
- एकीकृत सम्पत्ती कर र प्रोदभावी लेखा प्रणाली लागु गर्ने तर्फ ठोस कदम चाल्नु पर्ने ।
- गत आवहरुमा सामाजिक परीक्षणले दिएका सुझावहरुलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने ।
- बालश्रम मुक्त क्षेत्र घोषणाको कार्यलाई अन्य वडाहरुमा पनि विस्तार गर्दै लैजाउनु पर्ने।
- फोहरलाई जैविक र अजैविक रुपमा स्रोतमै वर्गिकरण र सङ्कलन गर्ने कार्यक्रमलाई अन्य थप वडाहरुमा विस्तार गर्नुपर्ने ।
- असहाय अनाथ तथा अपाङ्ग बालबालिकाको अभिलेख राख्नु पर्ने ।
- सामाजीक सुरक्षा भत्ता पाउने प्रत्येक व्यक्तिहरु लाई वैंकमा खाता खोल्न लगाई उक्त रकम सिधै खातामा भुक्तानी दिने व्यबस्था गर्नु पर्ने ।
- स्वास्थ्य सेवाको बजेट बृद्धि गरी आधारभुत स्वास्थ्य सेवालाई अझ प्रभावकारी बनाउनु पर्ने
- कौशी खेतीलाई अझ प्रवर्द्धन गरी फोहरमैला उत्पादनलाई न्युनिकरणमा जोड दिनुपर्ने ।
- विनबाट उत्पादित मलको बजारीकरण गरी सो कार्यलाई अझ प्रोत्साहन गर्नु पर्ने ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि स्थानीय महिला समूहलाई टुरिष्ट गाइड, पर्यटक व्यवस्थापन, विभिन्न भाषा, होमस्टे,अतिथि सत्कार आदि विषयमा तालिम उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- नगरस्तरीय स्वास्थ्य केन्द्रका प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई पनि नगरपालिकाको वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहभाग गराउनु पर्ने ।
- नगरस्तरीय स्वास्थ्य सेवा केन्द्र र नगरपालिका विच समन्वय वढाउनु पर्ने ।
- नगरस्तरीय स्वास्थ्य सेवा क्लिनिकहरु लाई अझ अरु थप वडाहरुमा पनि विस्तार गर्दै लैजाउनु पर्ने ।
- विषयगत कार्यलय र नगरपालिका विच नगरक्षेत्रमा वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यन्वयनमा समन्वय गर्नु पर्ने ।

विषयगत कार्यालयहरुसँग सम्बन्धित विवरणहरु

कार्यविधीको अनुसूची- ३ बमोजिमको विवरण (प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको)

१. विषयगत कार्यालयको नाम : कृषि विकास कार्यालय, ललितपुर

२. लक्ष्य

कृषिलाई व्यावसायिकरणको माध्यमबाट आधुनिकिकरण गरी आत्म नर्भर तर्फ उन्मुख हुदै गरिवी निवारण गर्ने

३. मूख्य उद्देश्य

दीर्घकालीन उद्देश्यः

क) खाद्यवस्तुको वढ्दो आन्तरिक माग पूरा गर्न कृषि प्रसारको माध्यमबाट उत्पादन र उत्पादकत्व वढाई आत्मनिर्भर बनाउने ।

ख) निम्न आय भएका वहुसंख्यक साना किसानहरूका लागि कृषि क्षेत्रका आयमूलक उत्पादनशिल र स्वरोजगारका अवसरहरू वृद्धि गर्ने ।

ग) कृषिजन्य उत्पादनको संरक्षण, प्रशोधन तथा उपयुक्त बजार व्यवस्था, वितरण प्रणालीको सुधार गर्ने ।

घ) वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्दै कृषक वर्गको तुलनात्मक लाभ र न्यायोचित वितरणको आधारमा दिगो कृषि विकासको कार्यमा सहयोग पुर्‍याउने ।

ङ) निर्वाहमुखी कृषि पद्धतीलाई व्यवसायिकरण तर्फ उन्मुख गराउने ।

च) पौष्टिक खाद्य वस्तुको उत्पादन र सन्तुलित उपयोगमा बृद्धि ल्याई जनताको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउने ।

अल्पकालीन उद्देश्यः

क) कृषि प्रणाली तथा विचारमा परिवर्तन ल्याउने ।

ख) कृषक समक्ष नयां नयां उत्पादनका प्रविधि, ज्ञान, शीप तथा साधन सम्बन्धी जानकारी पुर्‍याउने ।

ग) कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि ल्याउने ।

घ)कृषक समूह मार्फत कृषिका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरू प्रभावकारी ढंगले संचालन गर्ने ।

ङ)कृषक समूहहरूलाई सहकारी संस्थामा परिणत गर्दै लैजान प्रचार प्रसार तथा अभिप्रेरित गर्ने ।

च)कृषि अनुसन्धानबाट पत्ता लगाईएका उन्नत प्रविधिहरू कृषक समक्ष पुर्‍याउने र कृषकको प्रतिक्रिया अनुसन्धान समक्ष पुर्याउने ।

छ) सम्भाव्यताको आधारमा पकेट क्षेत्र छनौट गरी खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल र नगदेबालीका व्यावसायिक कार्यक्रमहरूलाई प्रोत्साहन दिने ।

ज) ग्रामीण कृषि कार्यकर्ताहरूलाई स्थानीय स्तरमा कृषिको नेतृत्व गर्न सक्ने प्रगतिशिल अगुवा कृषक तयार गर्ने ।

झ) साना सिंचाईको माध्यमबाट प्रति इकाई क्षेत्रफलको उत्पादकत्व बढाउनुका साथै बाली सघनतामा वृद्धि गर्ने।

४. संचालित योजना तथा कार्यक्रमहरुको विवरण

क.स.	आयोजना	मुख्यकृयाकलापहरु	इकाई	परिमाण	प्राप्तउपलब्धी (अनुमानित)
१	व्यवसायिकवीजवृद्धि आयोजना	स्रोत बीउवितरण (५०% अनुदान)	मे.ट.	२.१	उत्पादनः१०० मे.ट., कारोबारः करिब ७ करोड, रोजगारीः २००० संख्या
		मेटलबिन वितरण	सेट	२०	
		जिल्लास्तर तालिम	पटक	१	
		घुम्ती स्थलगत तालिम	पटक	५	
		सुपरग्रेन व्याग वितरण	संख्या	२००	
		थ्रेसर वितरण (५०% अनुदान)	संख्या	७	
२	ताजा तरकारी उत्पादनआयोजना	हाइब्रीडबीउ बितरण	संख्या	५००	उत्पादनः १२६०० मे.ट., कारोबारः करिब २५ करोड, रोजगारीः ५००० संख्या
		उन्नत बीउ वितरण	केजी	८८०	
		प्लाष्टिक सिट वितरण	संख्या	८००	

क्र.स.	आयोजना	मुख्यकृयाकलापहरु	इकाई	परिमाण	प्राप्तउपलब्धी (अनुमानित)
		जिल्लास्तर तालिम	पटक	१	
		घुम्ती तालिम	पटक	१५	
		सामुदायिक नर्सरी स्थापना	संख्या	८	
		औजार उपकरण वितरण	संख्या	१००	
३	प्राङ्गारिकतरकारी उत्पादन आयोजना	सामुदायिक नर्सरी स्थापना	संख्या	२	उत्पादनः२०३० मे.ट., कारोबारः करिब ५ करोड, रोजगारीः १५०० संख्या
		गोठ सुधार तथा मुत्र व्यवस्थापन	संख्या	२५	
		जैबिक, भर्मिकम्पोष्ट, प्राङगारिक मल प्रयोग प्रदर्शन	संख्या	१००	
		जिल्लास्तर तालिम	पटक	१	
		घुम्तीस्थलगत तालिम	पटक	१२	
		सरोकारवाला विच अन्तरकृया गोष्ठी	पटक	१	
४	मसला बाली प्रवर्द्धनआयोजना	उन्नतबीउ वितरण	मे.ट.	४	उत्पादनः १९२० मे.ट., कारोबारः करिब ९ करोड ६० लाख, रोजगारीः २००० संख्या
		बीउ भण्डारण तथा व्यवस्थापन	पटक	१	
		उत्पादन प्रर्दशन	संख्या	५	
		घुम्तीस्थलगत तालिम	संख्या	५	
		आकस्मिक बाली संरक्षण	पटक	२	
५	कफी तथाचिया प्रवर्द्धन आयोजना	नर्सरी स्थापना	संख्या	१०	उत्पादनः४० मे.ट., कारोबारः करिब १ करोड१० लाख, रोजगारीः १२००
		नमुना वगैचा स्थापना	संख्या	१०	
		विरुवा वितरण	संख्या	५००००	

क्र.स.	आयोजना	मुख्यकृयाकलापहरु	इकाई	परिमाण	प्राप्तउपलब्धी (अनुमानित)
		औजार उपकरण वितरण	संख्या	२२	संख्या
		कीरा तथा रोग नियन्त्रण अभियान	पटक	२	
६	व्यवसायिक फलफूल विकास आयोजना	नमुनावगैचा स्थापना	संख्या	१०	उत्पादनः ३००० मे.ट., कारोबारः करिब १२ करोड, रोजगारीः १५०० संख्या
		व्यवसायिक बगैचा स्थापना	संख्या	३०	
		औजार उपकरण वितरण	संख्या	८०	
		सुन्तलाको बढि घनत्व रोपण	संख्या	४	
		केराको टिस्यूकल्चर विरुवा वितरण	संख्या	३७५०	
		स्क्रीनघर निर्माण	संख्या	१	
		जिल्लास्तर तालिम	पटक	१	
		घुम्तीस्थलगत तालिम	पटक	८	
		समस्या निदान अभियान	पटक	१०	
७	च्याउउत्पादन आयोजना	च्याउ विउ वितरण	वोटल	३०००	उत्पादनः३६०मे.ट., कारोबारः करिब ४ करोड ३० लाख, रोजगारीः २५०० संख्या
		पराल काट्ने मेसिन वितरण	संख्या	२	
		जिल्लास्तर तालिम	पटक	१	
		घुम्तीस्थलगत तालिम	पटक	८	

५. सरोकारपक्षको चाहाना तथा लक्षित वर्गलाई सेवा तथा सुविधा दिन बिगत एक वर्षमा गरिएका मुख्य मुख्य नीतिगत व्यवस्था तथा प्रकृयागत सुधारहरु

- उल्लेख्य नभएको

६. सामाजिक जिम्मेवारी बहन गर्ने क्षमता :

सामाजिक जिम्मेवारी क्षेत्र	सूचक सहितको कामको विवरण
हरित गृह निर्माण	गोलभण्टा, च्याउ लगायत अन्य तरकारीहरु
तरकारी उत्पादन	काउली, बन्दा, सिमी, केराउ लगाएत अन्य तरकारीहरु
प्राविधिक सेवा	गांउ तथा शहर दुवै क्षेत्रमा प्राविधीकहरु स्थलगत रुपमा नै उपल्ब्ध हुने गरेकोले कृषि तथा तरकारी उत्पादनमा बृद्धि भएको

७. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेको समस्याहरु

- प्राविधिक जनशक्तिको कमि
- श्रोत साधनको कमी
- कृषि पेशा नगरवासीको प्राथमिकतामा नपरेको
- नगर भित्र भइरहेको तिव्र सहरीकरणले गर्दा कृषि योग्य जमिन घट्दै गइरहेको

८. भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चाल्नुपर्ने कदमहरू तथा सुझावहरू

- सीत भण्डार नगरको विभिन्न ठाउँहरुमा विस्तार गरी उत्पादित फलफुल तथा तरकारीहरु विक्री वितरणमा कृषकलाई सघाउ पुरयाउने ।
- रसायनिक मलका आपुर्ति समयमा सहज हुनु पर्ने ।
- कृषकहरुलाई उन्नत प्रविधि तथा विउ विजन र तालीमको व्यबस्था हुनु पर्ने ।

१. विषयगत कार्यालयको नाम : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, ललितपुर

२. लक्ष्य

- जिल्लामा शिक्षाको गुणस्तरमा वृद्धि गर्ने

३. मूख्य उद्देश्य

- सवैका लागि शिक्षामा पहुँचको सुनिश्चितता गर्दै प्राविधिक शिक्षामा जोड दिने ।
- विद्यालयको कामको आधारमा विद्यालयलाई प्रोत्साहन तथा सहयोगका कार्यक्रमरु सञ्चालन गर्ने ।
- कक्षा छाड्ने र दोहोर्याउने प्रवृत्ति घटाउने ।
- शिक्षाका कार्यक्रम सञ्चालनको पारदर्शिता ल्याउने सम्पूर्ण पक्षलाई अभिप्रेरित गर्ने ।
- स्थानीय निकाय,गै.स.स.संगको सहकार्यमा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
- वैकल्पिक शिक्षा तथा अनौपचारिक शिक्षा, समाहित शिक्षाको व्यवस्था एंव सुदृढीकरण गरी सवैमा शिक्षाको पहूंच पुर्याउने ।
- बाल विकास केन्द्रहरुको विस्तार र सुदृढ गर्ने ।
- बालिकाहरु, दलित, पिछडिएका वर्ग, जनजाति तथा विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकाहरुलाई (प्राथमिक शिक्षाको) शिक्षाको मूल प्रवाहमा समाहित गर्ने ।
- विद्यालयको व्यवस्थापकीय एंव भौतिक पक्षको सुधार गर्दै गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने ।

४. संचालित योजना तथा कार्यक्रमहरुको विवरण

- बाल विकास कार्यक्रम
- प्राथमिक शिक्षा विस्तार कार्यक्रम
- समाहित शिक्षा कार्यक्रम
- माध्यमिक शिक्षाका लागि बैकल्पिक कार्यक्रम
- अनौपचारिक शिक्षा तथा राष्ट्रिय साक्षरता कार्यक्रम

५. सरोकारपक्षको चाहाना तथा लक्षित वर्गलाई सेवा तथा सुविधा दिन बिगत एक वर्षमा गरिएका मुख्य मुख्य नीतिगत व्यवस्था तथा प्रकृयागत सुधारहरु

उल्लेख नगरिएको ।

६. सामाजिक जिम्मेवारी बहन गर्ने क्षमता :

सामाजिक जिम्मेवारी क्षेत्र	सूचक सहितको कामको विवरण
पूर्व प्राथमिक शिक्षा :	
आधारभूत शिक्षा	
माध्यमिक शिक्षा	
उच्च शिक्षा	
वैकल्पिक विद्यालय प्रणाली	
वैकल्पिक शैक्षिक कार्यक्रम (गृहिणी,महिला तथा अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय समेत)	
निशुल्क पाठ्य पुस्तक प्रयोजनका लागि विद्यालयलाई अनुदान :	

७. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेको समस्याहरु

- स्थानीय निकाय, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षकहरुको सामुहिक प्रतिवद्धता ।
- राजनैतिक तथा सामाजिक सहयोगको वातावरण ।
- स्थानीय सहयोग, सहकार्य, अनुगमन र मूल्याङ्कन ।
- विकेन्द्रीकरण र स्थानीय स्वायत्त शासनको प्रभावकारी कार्यान्वयन ।
- स्थानीय निकायमा विनियोजित बालबालिकाको क्षेत्रमा छुट्टाईएकोबजेट तोकिएको क्षेत्रमा खर्च गराउनु ।
- मानवीय श्रोत साधन परिचालनमा कठिनाई भएकाले तीस हजार भन्दाबढीको संख्यामा रहेका बालविकास केन्द्रमा धेरै व्यक्तिले रोजगार पाउन सक्ने संभावना छ । तर बजारमा यो विषयमा दक्ष व्यक्तिको अभाव रहेको छ । त्यसैले अनिवार्य विषयका रुपमा नभए पनि कक्षा ९ र १० को पाठ्यक्रममा यसलाई ऐच्छिक

विषयको रुपमा राखीएको छ । हालै त्रि.वि. ले स्नातक तहमा बालविकासको विषयलाई पाठ्यक्रममा राखेको छ ।

- अस्थिर राजनैतिक अवस्थाका कारण आपसी समन्वयको अभाव भएको छ ।
- लामो समयसम्म स्थानीय निकाय राजनीतिक नेतृत्वविहिन हुँदा कार्यान्वयनमा कठिनाई भएको छ
- स्थानीय निकाय, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षकहरुको सामुहिक प्रतिवद्धताको न्यूनता ।
- शुसासन तथा मानवीय श्रोत साधन परिचालनमा कठिनाई ।

८. भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चाल्नुपर्ने कदमहरु तथा सुझाव

- पहुंचवृद्धिका लागि छात्रवृति लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्ने ।
- गैर सरकारी संस्था र स्थानीय निकाय, बिषयगत कार्यालयहरु समेतको पहलमा भर्ना हुन नसकेका र शिक्षाको पहुँच नपुगेका बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना गर्न विशेष कार्यक्रम तय गर्नु पर्ने
- S.L.C. को पास प्रतिशत घटेकाले गुणस्तरीय पठन पाठनका लागि आवश्यक पहल गर्ने ।
- सरोकारवालाहरु संग सहयोग र सहकार्य गर्नुपर्ने ।
- श्रोतव्यक्ति, विद्यालय निरीक्षक तथा जिल्ला शिक्षा अधिकारी बाट अनुगमन गर्नुपर्ने ।
- विद्यालय व्यवस्थापन तथा शिक्षक अभिभावक संघको प्रभावकारी व्यवस्थापन तथा परिचालनका लागि प्रभावकारी प्रयास हुनुपर्ने
- विद्यालय सुधार योजनामा आधारित शैक्षिक कार्यक्रमहरुको संचालनमा जोड दिनुपर्ने ।
- समुदायमा विद्यालय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक प्रचार प्रशार तथा छलफलको निरन्तरता दिनुपर्ने ।
- विद्यालयको भौतिक बातावरण विकासका लागि विद्यालय भवन निर्माण, वाहिरी वातावरण विकास तथा विद्यालय मर्मत संभारको कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा संचालन हुनुपर्ने ।
- शिक्षामा गुणस्तर, सान्दर्भीकता, कार्यदक्षता र संस्थागत सक्षमता विकासका लागि सरकारको मार्ग दर्शन अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वय गर्नुपर्ने ।

७. सामजिक परीक्षणवाट देखिएका सवल पक्षहरु

- नगरवासीहरुलाई नगर स्वास्थ्य क्लिनिक मार्फत आधाभुत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिरहेको र केही नगर स्तरीय स्वास्थ्य केन्द्रमा विज्ञ चिकित्सकहरु समेत रहेको ।
- बालश्रमिकहरुको पहिचान गरिएको, केही बालश्रमिकहरुलाई परिवारसँग पुनर्मिलन गराउने कार्य भएको, विद्यालय शिक्षा दिलाउन सफल भएको र बालश्रम मुक्त नगर घोषणा गर्ने तर्फ कार्य भइरहेको ।
- निजि क्षेत्रसंग सहकार्य गरी नगर हरीयाली बनाउने, फोहर मैला व्यबस्थापनमा समुदाय तथा घरपरिवारलाई परिचालन गरी बातावरण स्वच्छ सफा बाउने तर्फ अग्रसर भएको ।
- समुदायको पहलमा खुला तथा खाली स्थानको संरक्षण भएको ।
- महिला समुहरु क्रियाशिल रहेका तथा नगरपालीकाले ति समुहहरुलाई टोल सुधार ,पूर्वाधार विकास, सीप विकास तथा रोजगार सिर्जनामा परिचालन गर्ने गरेको ।
- घर नक्शा फाईललाई विधुतिय प्रणलीमा राख्न शुरुवात गरेको ।
- सामाजीक जिम्मेवारी वहनका गर्नका लागि समुदाय स्तरमा विभिन्न समिति तथा संस्थाहरु कृयाशिल रहेको ।
- सडक बत्ति तथा ढल सुधार गर्ने तर्फ नगरपालीकाले स्थानीय समुदायहरु संग सहकार्य गरी कार्यारम्भ गरेको ।

८. सामजिक परीक्षणवाट देखिएका चुनौती था कमिकमजोरीहरु

८.१ नीति तथा योजना

- परिषद वाट पारित भएका धेरै जसो नीति तथा प्राथमिकताहरु कार्यान्वयनमा नआएको अर्थात पारित नीति र कार्यान्वयन विच Gap रहेको ।
- वडा स्तरवाट योजना छनौट गर्ने प्रकृयामा लक्षित समुहको न्युन सहभागिता रहेको र सहभागिता पनि प्रभावकारी हुन नसकेको ।
- नपाको समग्र योजना तर्जुमा प्रकृयामा सवै लक्षित समुहलाई सहभागिता गराउन नसकिएको जस्तै वालवालिका ।
- परिषदवाट योजना पारीत गर्दा वडा भेलावाट माग भई आएका योजनाहरुलाई प्राथमिकरण तथा छनौट गर्दा पारदर्शी आधार तय गर्न नसकेको ।
- वार्षिक योजना र आवधिक नगर योजना विच तादम्यता नरहेको ।

८.२ लक्षित समूह कार्यक्रम

- लक्षित समूहको लागि नीति तथा कार्यक्रमहरु तय गर्दा कतचबतभनष्अ लभभमक भन्दा उचबअतष्अर्बा लभभमक मा केन्दित गर्ने गरिएको ।
- लक्षित समूहका कार्यक्रमहरु परम्परागत तथा एउटै प्रकारका रहेका र ति कार्यक्रम प्रत्येक वर्ष दोहरिने गरेका ।
- लक्षित समूहका सञ्चालित कार्यक्रमहरु के कती उपलव्धीमुलक र प्रभावकारी भए लेखाजोखा नभएको ।
- लक्षित समूहलाई सामान्य र स्वाभाभिक फाईदा हुने कार्यक्रमलाई लक्षित समूहको कार्यक्रम अर्न्तरगत राख्ने गरिएको ।

८.३ सेवा प्रवाह , कार्यसम्पादन तथा अन्य

- नपावाट दिईने सार्वजर्नक सेवाहरुलाइ वडाबाट पनि दिन सक्ने गरी वडामा संस्थागत क्षमता विकास गर्ने तर्फ ठोस पहल नभएको ।
- नपावाट दिईने सेवाहरु परम्परागत शैली र प्रविधिमा आधारीत रहेको र जनअपेक्षा अनुसार नया नया प्रविधि तर्फ उन्मुख देखिदैन जस्तै e-governance, online service etc
- समयको माग र आवस्यकता अनुसार कर्मचारीहरुको क्षमता विकासका क्षेत्रहरु पहिचान हुन नसकेको ।
- नपाको संगठन स्वरुप तथा जनशक्ती व्यवस्थापन समयअनुसार परिमार्जन तथा अद्यावधिक हुन नसकेको ।
- योजनाहरु समयमै कार्य सम्पन्न तथा समयमै फरफारक तथा जांचपास हुने नगरकेको ।
- नगरपालीकाका सेवा प्रवाह समयको माग र जनअपेक्षा अनुसार सेवाग्राही मैत्री वनाउन नसकिएको ।
- सम्पदा संरक्षणमा स्वामित्व विवाद तथा जनसहभागिता परिचालनमा कठिनाई ।

वडा कार्यालय नगरपालिकामा निर्भर रहेको र कार्यालय सञ्चालनको लागि वडामा प्रयाप्त बजेट नहुदा जनअपेक्षा अनुसार सेवा प्रवाहमा कठिनाई ।

९. सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गर्न स्थानीय निकायले चाल्नु पर्ने कदमहरु वा सुझावहरु

९.१ नीति तथा योजना

- नगर परिषदवाट पारित नीति तथा प्राथमिकताको प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।
- आवधिक नगर योजनामा आधारीत रहि नपाको वार्षिक योजना तयार गर्नु पर्ने ।
- योजना तर्जुमा प्रकृयामा वडानागरीक मञ्चको भुमिका वढाउनु पर्ने र वडास्तर वाट माग भई आएका योजनाहरुलाई छनौट तथा प्राथमिकरण गर्दा पारदर्शी र वैज्ञानीक प्रकृया अपनाउनु पर्ने ।
- योजना तर्जुमा प्रकृयामा वालवालिकाहरुलाई पनि समावेश गर्नुपर्ने ।
- योजनाको गुणस्तर सुनिश्चत गर्न प्रभावकारी अनुगमन प्रणाली तयार गर्नु पर्ने ।
- पचास लाख रुपैया भन्दा बढी लागतका सवै आयोजनाहरु परिषद्वाट स्वीकृत गर्नु पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन गरेर मात्र स्वीकृत गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।
- योजनाको दिगोपनका लागि मर्मत सम्भार कोष खडा गर्नुपर्ने
- योजनाहरुको समयमा सम्पन्न गरि जांचपास तथा फरफारक गर्नु पर्ने ।
- सवै योजनाहरुको भिन्न भिन्नै सार्वजनिक परिक्षण गर्नु पर्ने ।

९.२ लक्षित समूह कार्यक्रम

- लक्षित समूह कार्यक्रम छनौट गर्दा आय आर्जन, गरीवी निवारणमा तथा चेतनाको स्तर अभिवृदि गर्न प्रत्यक्ष सहयोग पुग्ने कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने र दिर्घकालीनका लागि practical

needs भन्दा strategic needs मा केन्दित गर्नु पर्ने (लक्षित वर्गको सामाजीक हैसियतमा परिवर्तन ल्याउने कार्यक्रम हुनु पर्ने)

– सबै जातजातिका आर्थिक रुपमा विपन्न तथा आर्थिक एवम् सामाजिक रुपमा पिछडिएका वर्ग एवम् क्षेत्र र विपन्न वर्गका बालबालिकहरुलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने कार्यक्रमका लागि तोकिएको प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी परिषद्वाट आयोजना/कार्यक्रम स्वीकृत गर्नु पर्ने ।

– लक्षित समूह अन्तरगत सञ्चालीत कार्यक्रमहरु के कती उपलब्धीमुलक र प्रभावकारी रहे त्यसको ार्यायिध गउ तथा लेखाजोखा गर्नुपर्ने ।
– लक्षित समूह कार्यक्रम छनौट गर्दा Supply Driven भन्दा उनीहरुको Needs मा आधारीत हुनु पर्ने । (Supply Driven / Demand based)
– लक्षित समूहलाई आय आर्जनका तालिमहरु संगसगै वजार प्रर्वदनमा समेत सहयोग गर्नुपर्ने ।

९.३ सेवा प्रवाह तथा कार्यसम्पादन

– नपावाट प्रदान गरिने सार्वजनिक सेवाहरुलाइ वडाबाट पनि दिन सक्ने गरी वडामा संस्थागत क्षमता विकास गर्ने तर्फ ठोस योजना तयार गरि अगाडी वढनु पर्ने।
– सबै कर्मचारीहरुलाई लिखित रुपमा कार्य विवरण उपलव्ध गराउनु पर्ने र सो विवरणमा कर्मचारीको समेत सहमति रहेको सुनिश्चितता गराउनु पर्ने रसोको आधारमा कार्यसम्पादन मापन सूचक बनाइ मूल्याङ्कन गर्ने परिपाटीको विकास गर्नु पर्ने र उत्कृष्ठ कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्नुपर्ने ।
– नागरिक बडापत्रलाई समय सापेक्ष परिमार्जन र केहि अत्यावस्यक सेवाहरुको हकमा क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक बडापत्र लागु गर्नुपर्ने ।
– नपावाट दिईने सेवाहरु जनअपेक्षा अनुसार नया नया प्रविधि मार्फत उपलवध गराउका लागि आवस्यक संस्थागत क्षमताको विकास गर्नुपर्ने जस्तै e (governance, online service etc आदी ।
– हरेक वडाको सार्वजनिक परीक्षणको प्रतिवेदन वेव साईटमा राख्नु पर्ने
– वडा कार्यालयलाई कम्प्युटरीकृत गर्नु पर्ने

९.४ अन्य

– राजस्व संभाव्यता अध्ययनका आधारमा राजस्व प्रक्षेपण गर्नु पर्ने
– एकीकृत सम्पत्ती कर र प्रोदभावी लेखा प्रणाली लागु गर्ने तर्फ ठोस कदम चाल्नु पर्ने ।
– सामाजिक परीक्षणले दिएका सुझावहरुलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने
– सामाजिक सुरक्षा भत्ता वा वृत्ति प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने ।
– बाल श्रम निवारण सम्बन्धी कार्यहरुलाई निरन्तरता दिनु पर्ने
– फोहरलाई जैविक र अजैविक रुपमा स्रोतमै वर्गिकरण गर्ने कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउनु पर्ने।
– वर्गिकृत फोहरलाई छुट्टा छुट्टै सङ्कलन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने

- भित्रि अन्य सडकका दायाँ बायाँ वृक्षारोपण गरी हरियाली कायम गर्नु पर्ने
- फोहरको पुन प्रयोग तथा प्रशोधन सम्बन्धी व्यवस्था मिलाउनु पर्ने
- योजनागत रुपमा सार्वजनिक परिक्षण गर्नु पर्ने ।
- असहाय अनाथ तथा अपाङ्ग बालबालिकाको अभिलेख राख्नु पर्ने ।
- सामाजीक सुरक्षा भत्ता प्रत्येक व्यक्तिको खाता खोल्न लगाई सिधै खातामा भुक्तानी दिने व्यबस्था गर्नु पर्ने ।
- स्वास्थ्य सेवाको बजेट बृद्धि गरी आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी बनाउनु पर्ने
- कौशी खेतीलाई अझ प्रवर्द्धन गर्नुपर्ने र विनबाट उत्पादित मलको बजारीकरण गर्नु पर्ने
- पर्यटन प्रवर्द्धनकोलागि स्थानीय महिला समूहलाई टुरिष्ट गाइड, पर्यटक व्यवस्थापन, विभिन्न भाषा, होमस्टे जस्ता तालिम उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- नगरस्तरीय स्वास्थ्य केन्द्रका प्राविधिक (प्रतिनिधि)हरुलाई योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहभागी गराउनु पर्ने ।

सामाजिक परीक्षहरुको नाम :

दस्तखतः.....

१.श्री हरिकृष्ण कोइराला

नि. निर्देशक

नगर विकास प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा

दस्तखतः.....

२.श्री ऋषिराम खनाल

सामाजीक परिक्षण विज्ञ

अनुसूचीहरु

उपस्थिति

अनुसुचि १

आज मिति २०७२साल कार्तिक २६गते आइतवारको दिन ललितपुर उपमहानगरपालीकाको आर्थिक वर्ष २०७१।०७२ को सामाजीक परिक्षणको प्रारम्भीक प्रतिवेदनमा छलफलको विषमा प्रस्तुती तथा छलफल कार्यक्रम ललितपुर उपमहानगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत श्री भरत मणी पाण्डेज्यू को अध्यक्षतामा निम्न अनुसारका सहभागीहरुको उपस्थितीमा सम्पन्न गरियो।

उपस्थिती

क्र.सं.	नाम	पद	संस्था/ठेगाना	हस्ताक्षर
१	श्री भरत मणी पाण्डे	कार्यकारी अधिकृत	ललितपुर उप म.न.पा	
२	श्री भरतलाल न्यछ्र्या	नगरप्रमुख	नगर समिति ल.पु नेपालीकाँग्रेस	
३	श्री गोपाल महर्जन	संयोजक	ने.क.पा एमाले	
४	श्री बाबुराजा वज्राचार्य	प्रतिनिधि	ए.ने.क.पा (माओवादी)	
५.	श्री नरेश श्रेष्ठ	नगरप्रमुख	रा.प्र.पा, नेपाल	
६.	श्री केशव खड्का	प्रतिनिधि(नगर)	राष्ट्रीय प्रजातन्त्र पार्टी	
७.	श्री राम प्रसाद भट्ट	प्रतिनिधि	ने.क.पा. माले	
८.	श्री चन्द्र महर्जन	प्रतिनिधी	संघियसमाजवादी फोरम नेपाल	
९.	श्री रुपेश खड्गी	प्रतिनिधी	ने.क.पा (माओवादी)	
१०.	श्री रमेश डंगोल	प्रतिनिधी	ने.क.पा माओवादी	
११.	श्री शारदा चित्रकार	उपाध्यक्ष	महिला नगर समन्वयसमिति	शारदा
१२	श्री निर्मला श्रेष्ठ	उपाध्यक्ष	अपाङ्ग नगर समन्वयसमिति	
१३	ज्ञानेन्द्र शाक्य	संयोजक	वडा नागरिक मंच वडा नं. १८	
१४	सानुकाजी मर्ज्जन	संयोजक	वडा नागरिक मंच १६ वडा	
१५	राम प्रसाद जोशी	अध्यक्ष गोरे पालिका-वडा	गोरखा	
१६	केशरलाल श्रेष्ठ	अध्यक्ष, [illegible]	[illegible]	
१७.	मन्दिरा श्रेष्ठ		त्रि-पद्म बाल क्लब	
१८.	संजय मोक्जन		"	
१९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
२०	इन्द्र बज्राचार्य	वडा सचिव - ४	वडा सचिव वडा नं. ४	

सि.नं.	नाम	पद	संस्था। कार्यालय	हस्ताक्षर
२१.	प्रविन श्रेष्ठ	वे.आ.ई.	ल.पु.उ.म.न.पा.	
२२	प्रेम ब.थापा	शा.म.	" "	
२३	नारायण हरि महर्जन	सचिव१८	" "	
२४	श्रीमद् ओझा	शि.अ.	" "	
२५	सूर्य देवी ताम्राकार	क.ले.अ.	" "	
२६	बाबुराजा महर्जन	व.अ.	" "	
२७	चन्द्रशोभा शाक्य	वे.आ.	" "	
२८	रवीन्द्र प्रसाद बस्नी	व.का.अ.	" "	
२९	रमेश महर्जन	ना.पु.	" सा.वि.सा.	
३०	श्री शोभा मानन्धर	शा.पु.	सा.वि.सा.	
३१	कान्ति कटवाल	प्रहरी निरीक्षक	महानगरीय प्रहरी परिसर, ल.पु.	
३२	हिराशोभा शाक्य	सा.प.-२१	२१ वडा कार्यालय, ल.पु.	
३३	मंगल माया शाक्य	कोषाध्यक्ष	श्रीवज्र वचत तथा ऋण समुह	
३४	युक्तलक्ष्मी शाक्य	उपाध्यक्ष	"	
३५	प्रेममाया महर्जन	उपाध्यक्ष	नः त्वो मिसा गुच	
३६	सजनी महर्जन	अध्यक्ष	"	
३७	लक्ष्मी महर्जन	सह-सचिव	"	
३८	सुर्य महर्जन		युथ माँ युथो	
३९	शिवेश्वर रत्न शाक्य	पूर्व नगर प्रमुख	ल.पु. उप.म.न.पा.	
४०	रोडा शाक्य	रिपोर्टर	नेपाल संस्कृत तोलीमे जन	
४१	हसिना शाक्य	अध्यक्ष	मणिमण्डप मिसा गुच	
४२	सुप्रभा शाक्य	सा.प.	वडा नं. १८	
४३	सलोनी जोशी बुलनी	सा.प.	वडा नं २०	
४४	दिपा थापा	सह संयोजक	वडा नं. १० वडा नागरिक मञ्च	
४५	प्रेम माया	सदस्य	युथ माँ युथो	प्रेम माया
४६	रुपनील महर्जन	नि.अ	श्रेष्ठ युवा समिति	
४७	कमल कुमार शाक्य	सा.अ.	आन्तरिक आय	
४८	दुर्गा लक्ष्मी श्रेष्ठ	सामाजिक परिचालक	योजना प्रशासन	
४९	शारदा शिला	सदस्य	वडा नागरिक मंच (१३)	
५०	रेखा कार्की खत्री	सामाजिक परिचालक	वडा नं. १३.	

सि.नं.	नाम	पद	संस्था। कार्यालय	हस्ताक्षर
५०	शर्मिला महर्जन	उपाध्यक्ष	मीरबाहाल मिसा पुचः	
५१	ललिता महर्जन	सदस्य	"	
५२	कञ्चन तामाङ	कोषाध्यक्ष	मदन बाल क्लब	
५३	राजेश श्रेष्ठ		मदन बाल क्लब	
५४	शर्मिला बज्राचार्य	कार्य समिति सदस्य	न्याठः मिसा पुचः	शर्मिला
५५	जानी वज्राचार्य	पुर्व. अध्यक्ष	न्याठः मिसा पुचः	
५६	सुवर्णा शाक्य	कोषाध्यक्ष	मणिमण्डप मिसा पुचः	
५७	कृष्णा देवि शाक्य	सदस्य	" " "	
५८	रोहिणी गोष्ठ अमात्य	अध्यक्ष	कुम्भेश्वर महिला समूह	
५९	गीता श्रेष्ठ	उपाध्यक्ष	"	
६०	ज्ञानवती बज्राचार्य	सह सचिव	थाबोथर महिला समूह	
६१	सपना बज्राचार्य	उपाध्यक्ष	" "	
६२	मैना अधिकारी	नेपा महिला अधिकार समूह		मैना
६३	रेणु महर्जन	सामाजिक परिचालक	वडा नं. १९.	
६४	सानु महर्जन	"	वडा नं. २	
६५	अमिता महर्जन	"	वडा नं ३	
६६	रत्न शोभा शिल्पकार	"	वडा नं. १०	
६७	जुनु थापा नगर	"	वडा नं. ४	
६८	सुनिता राजोपाध्याय	पत्रकार	उदयपुर १० रेडक्रस	
६९	सुनिता राजोपाध्याय	विद्यार्थी	न्यामियन स्कुल	
७०	राजेश श्रेष्ठ	सी. अ.	वडा नं. ३	
७१	विरज प्रसाद	वडा सचिव	वडा नं २६.२८	
७२	देवराज ताम्राकार	रोजगार वडा समिति	वडा नं २८	
७३	सूजना खंसेल	सामाजिक परिचालक	वडा नं. २६, २७	
७४	सोभा देवी प्रधान	" "	वडा नं. ५	
७५	चन्द्रलाल ताम्राकार	वडा सचिव	वडा नं ५	
७६	उदय शेर तापित	वडा सचिव	वडा नं ९३	
७७	पुण्य कुमारी शाक्य	सामाजिक परिचालक	वडा नं. २२	
७८	बिनी महर्जन	सामाजिक परिचालक	वडा नं १६.	
७९	कृष्ण गोपाल महर्जन	१५ वडा सचिव	वडा नं १५	
८०	हर्क व. अधिकारी	१३ वडा सचिव	वडा नं. १३	
८१	आशा दाहाल	१३ वडा सचिव	वडा नं. १३	
८२	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

सि.नं.	नाम	पद	कार्यालय। सेक्टर	हस्ताक्षर
८३	राजेन्द्र श्रेष्ठाचार्य	क.प्र.	ल.उ.म.न.पा. को	
४	मिना वज्राचार्य	उपाध्यक्ष	ल.उ.म.न.पा	मिना
२	बिना वज्राचार्य	अध्यक्ष	ल.उ.म.न.पा.	
८६	राजकुमार मल्लि	वडा सचिव १	वडा नं. ३	
२६	राजेश श्रीमहर्जन	संयोजक	वडा नागरिक मञ्च २	
८८	श्याम बज्राचार्य	संयोजक - ६	वडा नं. ६ नागरिक मंच	
८९	मुक्ति प्रसाद गौतम	संयोजक - १४	वडा नागरिक मंच	
९०	[illegible]	वडा सचिव १४	१४ वडा कार्यालय	
९१	छोटे लक्ष्मी श्रेष्ठ	सह संयोजक	१९ वडा नागरिक मञ्च	
९२	ताता माया घिमिरे	कार्यक्रम संयोजक	महिला जागरण नेपाल	
९३	कृष्ण प्र. दाहाल	सा.प. को.सं	एकिकृत समाज विकास नेपाल	
९४	लता महर्जन	सा.प वडा ६	USP NEPAL	
९५	बिकास मानन्धर	[illegible]	[illegible]	
९६	सरस्वती बज्राचार्य	नागरिक मञ्च वडा	वडा नं. ८	
१००.	गीता महर्जन	सा.प. ०८.	वडा नं. ८	
१०१	शान्ति महर्जन	सा.प. ७	वडा नं. ७ कुपाल	
१०२	शोभिना शाक्य	सा.प. ६	वडा नं ६ कतीबहाल	
१०३	सुनिता महर्जन	सा.प	वडा नं ११ बलखु	
१०४	शिला अर्याल (अधिकारी)	सा.प. वडा नं १४	वडा न १४ ढिकेचिल	
१०५	सुनीता दुवाडी	सा.प. वडा नं १५	खुमलटार सानोखोटो	
१०६	द्रोणा कोइराला	शहरी शासन विज्ञ	ललितपुर उप-महानगरपालिका	
१०७	सुनिता कपाली	सा.प. वडा नं. १	ल.पु. कोपुण्डोल	
१०८	निधी ताम्राकार	सा.प वडा नं १२	ल.पु.उ.म.न.पा, पुल्चोकी	
१०९	शोभिना श्रेष्ठ	सा.प वडा नं १७	ल.पु.उ.म.न.पा लुभू (त्यागल)	
११०	मोहन्दा महर्जन	नागरिक मञ्च संयोजक	वडा - ८	
१११.	सूर्य प्रसाद पाण्डे	वडा सचिव २	ल.पु.उ.म.न.पा. वडा नं. २	
११२	राम शरण गिरी	व.ना.मं.सं. २४	" २४	
११३	[illegible]	१८ वडा सचिव	" " १८	
११४	सुमिर महर्जन	ल.पु.उ.म.न.पा	ल.पु.उ.म.न.पा	
११५	[illegible]	[illegible]	[illegible]	

अनुसूची २

सामाजिक परीक्षण कार्यक्रमको केही झलकहरु

"बालबालिकालाई श्रममा नलगाऔं, बालश्रम मुक्त नगर बनाऔं"
बालश्रम मुक्त क्षेत्र
ल.पु.उ.म.न.पा. वडा नं.-२१
२०७१ साल आश्विन १० गते
Child Labour Free Zone ward No.21
26 September-2014
ललितपुर-उप महानगरपालिका

ललितपुर उप-महानगरपालिका
२० वडा कार्यालय

Nepatop

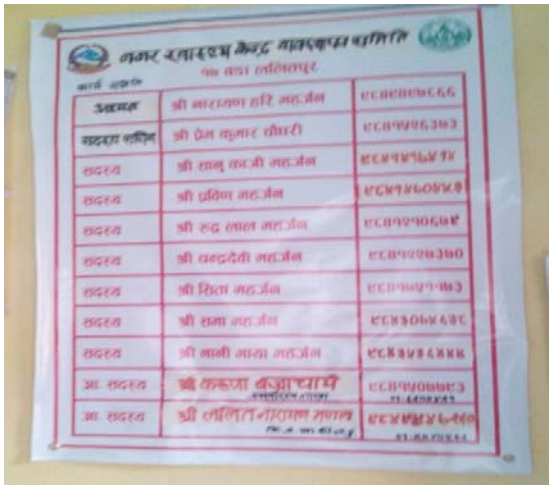

HEALTH EDUCATION
INFORMATION
CENTER

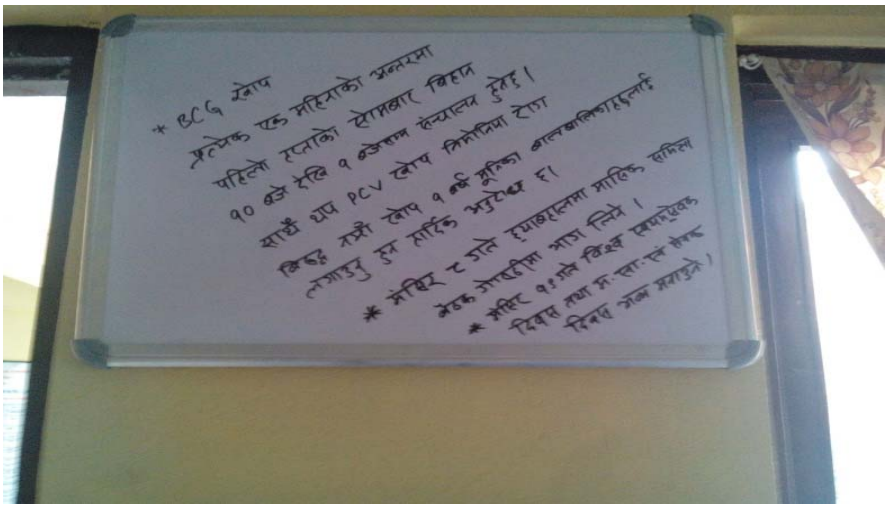
* BCG खोप
प्रत्येक एक महिनाको अन्तरमा
पहिलो हप्ताको सोमबार बिहान
१० बजे देखि १ बजेसम्म संचालन हुँदछ।
साथै थप PCV खोप निमोनिया रोग
विरुद्ध बच्ने खोप १ र्दि मुक्तिका अल्पबालिकाहरुलाई
लगाइदु हुन सकिने भनुपेछ हा।
* मंगिर र जाने हप्ताहरुमा साप्ताहिक लगिन
बैठक गोष्ठीमा भाग लिने।
* मंगिर १० गते विश्व एयडस
दिवस तथा म.सा.सं.सं. सेवाह
दिवस जस मनाउने।

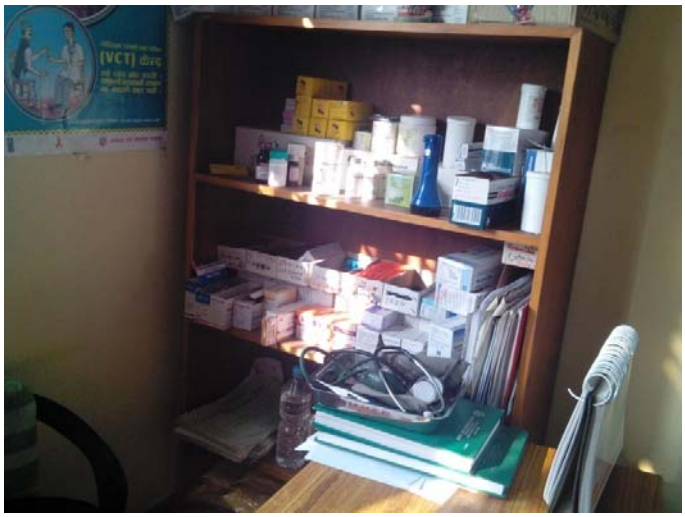

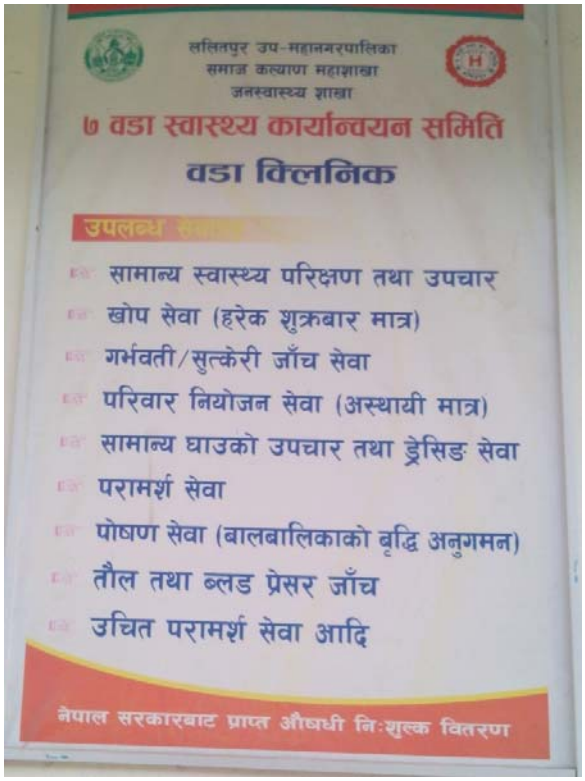
ललितपुर उप-महानगरपालिका
समाज कल्याण महाशाखा
जनस्वास्थ्य शाखा
७ वडा स्वास्थ्य कार्यान्वयन समिति
वडा क्लिनिक
उपलब्ध सेवाहरु
सामान्य स्वास्थ्य परिक्षण तथा उपचार
खोप सेवा (हरेक शुक्रबार मात्र)
गर्भवती/सुत्केरी जाँच सेवा
परिवार नियोजन सेवा (अस्थायी मात्र)
सामान्य घाउको उपचार तथा ड्रेसिङ सेवा
परामर्श सेवा
पोषण सेवा (बालबालिकाको बृद्धि अनुगमन)
तौल तथा ब्लड प्रेसर जाँच
उचित परामर्श सेवा आदि
नेपाल सरकारबाट प्राप्त औषधी निःशुल्क वितरण

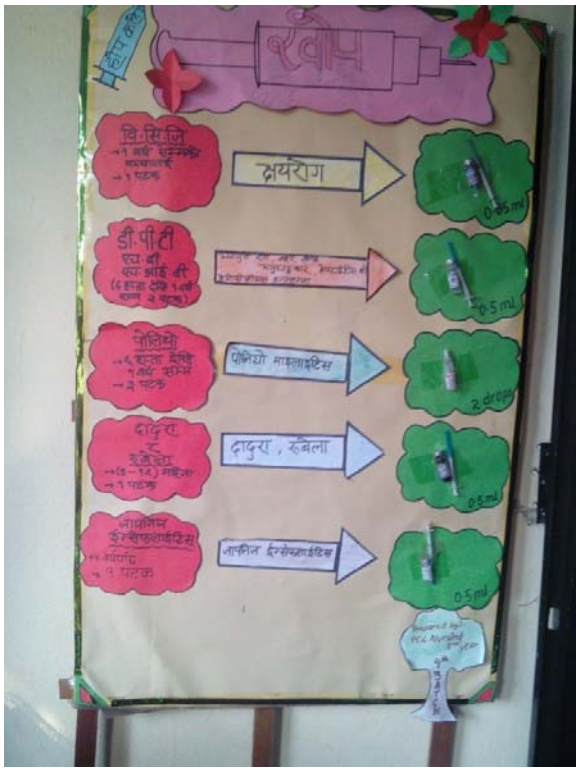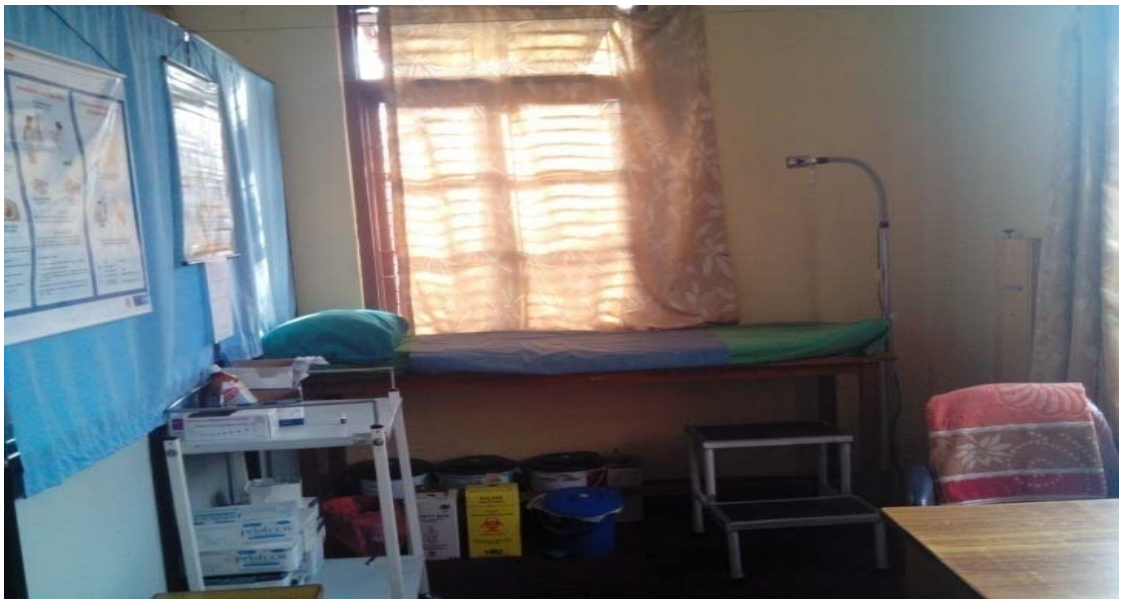
खोप
क्षयरोग
डी.पी.टी
पोलियो
दादुरा, रुबेला
नाफिन इन्सेफ्लाईटिस
0.05 ml
0.5 ml
2 drops
0.5 ml
0.5 ml